

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Gyorsvizsgálat

A kohéziós politika forrásainak elosztása a tagállamok körében a 2021–2027-es időszakban

2019. március

Tartalomjegyzék

	Bekezdés
Glosszárium	
Összefoglaló	I-VII
Bevezetés	01-02
Elosztási elvek és a folyamat áttekintése	03-10
Elosztási elvek	03-06
A folyamat áttekintése	07-10
A tagállamoknak előírányzott kezdeti összegek	11-24
Elosztás a „beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe” célkitűzés esetében	11-17
Kevésbé fejlett régiók	12-13
Átmeneti régiók	14-15
Fejlettebb régiók	16-17
Elosztás az „európai területi együttműködés” célkitűzés esetében	18-19
Elosztás a Kohéziós Alap esetében	20-23
Az elosztási kritériumok pénzügyi súlya	24
A kiinduló összeg korrekciói	25-37
Felső határok és védőhálók	26-30
Felső határok	27
Védőhálók	28-29
Kivételek	30
További kiigazítások	31-33
Végleges juttatások	34-37
Záró megjegyzések és a következő lépések	38-40
Mellékletek	

I. melléklet — Az elosztási kritériumok alakulása az utolsó három programidőszak során

II. melléklet — A kohéziós politika keretében biztosított források tagállamoknak történő eredeti kiutalásának a kerete

III. melléklet — Az elosztás módja a kevésbé fejlett régiók esetében a 2021–2027-es időszakban

IV. melléklet — Az elosztás módja az átmeneti régiók esetében a 2021–2027-es időszakban

V. melléklet — Az elosztás módja a fejlettebb régiók esetében a 2021–2027-es időszakban

VI. melléklet — Az „európai területi együttműködés” célkitűzésre vonatkozó elosztási módszer a 2021–2027-es időszakban

VII. melléklet — A Kohéziós Alap elosztási módszere a 2021–2027-es időszakban

VIII. melléklet — Felső határok és védőhálók

IX. melléklet — Az ESZA+-támogatások kiigazításának kritériumai

X. melléklet — A régiók besorolása az ERFA/ESZA+ számára

A számvevőszéki munkacsoport

Glosszárium

A közös rendelkezésekről szóló rendelet (CPR): Több közös irányítás alá tartozó alapot szabályozó uniós rendelet. A 2014–2020-as időszakra nézve az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet. A 2021–2027-es időszakra nézve a Bizottság 2018 májusában tette közzé javaslatát, amely megállapítja a következő hét megosztott irányítás alá tartozó alapra irányadó szabályokat: az Európai Regionális Fejlesztési Alap, a Kohéziós Alap, az Európai Szociális Alap Plusz, az Európai Tengerügyi és Halászati Alap, a Menekültügyi és Migrációs Alap, a Belső Biztonsági Alap és a Határigazgatási és Vízümeszköz.

A leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap (FEAD): Olyan eszköz, amely a társadalom legszegényebb tagjait igyekszik segíteni, mégpedig az élelmiszersegély és az alapvető anyagi segítség hosszú távú, a szegénységből való kiemelést célzó társadalmi befogadási intézkedésekkel való kombinálása révén.

A statisztikai célú területi egységek nomenklatúrája(NUTS): A regionális statisztikákban és a források elosztásakor használt besorolás, amely a tagállamokat három kategóriába tartozó régiókra bontja tovább a meglévő nemzeti közigazgatási alegységeknek és a népességszám tekintetében meghatározott küszöböknek megfelelően. E kategóriák a nagyobb területek irányából a kisebbek felé haladva a következők: NUTS 1 (3–7 millió lakos), NUTS 2 (800 000–3 millió lakos) és NUTS 3 (150 000–800 000 lakos).

AROE-arány: a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők százalékaránya.

Átmeneti régió: olyan régió, amelyben az egy főre jutó GDP az uniós átlag 75%-a és 90%-a (2014–2020) vagy 75%-a és 100%-a (2021–2027) közé esik.

Berlini módszer: 1999-ben kidolgozott módszertan, amely a kohéziós források regionális és nemzeti jólét, valamint munkanélküliség alapján történő elosztására szolgál. Jóllehet a módszer alapjait tekintve nem változott, a kritériumai minden programozási időszakban úgy alakultak, hogy tükrözzék az új kihívásokat és szakpolitikai célkitűzéseket.

Bruttó hazai termék (GDP): Az országok gazdagságának egyik standard mutatója: a meghatározott időszakon belül a gazdaságban előállított összes áru és szolgáltatás pénzben kifejezett értéke.

Bruttó nemzeti jövedelem (GNI): Az országok gazdagságának egyik standard mutatója, amely a belföldi forrásokból és külföldről származó jövedelmeken alapul.

DG REGIO: Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság

Európa 2020 stratégia: Az Európai Unió tízéves stratégiája, amelyet 2010-ben indítottak el, hogy fellendítse a növekedést, és munkahelyeket teremtsen.

Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF): Pénzügyi eszköz, amely beruházási prioritásokat azonosít, és pénzügyi támogatást nyújt az energetikai, közlekedési, valamint az információs és kommunikációs technológiai ágazatok számára a nagy teljesítményű, fenntartható és összekapcsolt infrastruktúra megteremtéséhez. Az eszközt közvetlenül a Bizottság irányítja.

Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA): Alap, amelynek célja a gazdasági és társadalmi kohézió erősítése az egész Európai Unióban a regionális egyensúlyhiányok korrigálásával, amely a következő kiemelt területek számára nyújtott pénzügyi támogatás formájában valósul meg: innováció és kutatás; digitális menetrend; kis- és középvállalkozások és a karbonszegény gazdaság.

Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+): A 2021–2027-es költségvetési időszak alatt működő uniós alap, amelynek célja az oktatási és foglalkoztatási lehetőségek megteremtése és a szegénység kockázatának kitett emberek helyzetének javítása. Elődjétől, az Európai Szociális Alaptól eltérően az ESZA+ az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést és a leginkább rászorulókat támogató európai segítségnyújtási alapot is magában foglalja.

Európai Területi Együttműködés (ETE): A régióközi, határokon átnyúló és transznacionális együttműködés kerete, amely a szakpolitikai cseréket és a közös fellépés végrehajtását irányítja. Az ERFA finanszírozza.

Fejlettebb régió: Olyan régió, amelyben az egy főre jutó GDP meghaladja az uniós átlag 90%-át (2014–2020) vagy 100%-át (2021–2027).

Ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés (IFK): az ifjúsági garancia keretében megvalósuló program, amelynek célja a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok támogatása azokban a régiókban, amelyekben az ifjúsági munkanélküliségi ráta meghaladja a 25%-ot.

Kevésbé fejlett régió: Olyan régió, amelyben az egy főre jutó GDP nem éri el az uniós átlag 75%-át.

Kohéziós Alap (KA): Uniós alap, amelynek célja a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése az Unióban az azon tagállamokban megvalósuló beruházások finanszírozásával, amelyekben az egy lakosra jutó bruttó nemzeti jövedelem nem éri el az uniós átlag 90%-át.

Kohéziós politika: Az Unió fő beruházási politikája, amelynek célja a régiók és a tagállamok közötti gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése a munkahelyteremtés, az üzleti versenyképesség, a gazdasági növekedés, a fenntartható fejlődés és a határokon átnyúló és régióközi együttműködés előmozdítása révén. Finanszírozása az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) és a Kohéziós Alap (KA) keretében történik.

Legkülső régiók: Az Európai Unió következő kilenc régiójának besorolása: Franciaország öt tengerentúli megyéje és Saint-Martin francia tengerentúli közössége; a Kanári-szigetek spanyol autonóm körzet; valamint az Azori-szigetek és a Madeira portugál autonóm régiók. E régiók bizonyos korlátokkal szembesülnek (távoli fekvés, szigetjelleg, kis méret, kedvezőtlen domborzati és éghajlati viszonyok, gazdasági függés stb.), amelyek hátráltatják társadalmi-gazdasági fejlődésüket.

NEET-arány: A nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülők százalékaránya. A munkanélküli és az inaktív személyeket egyaránt magában foglalja.

Pótlék: A különféle társadalmi-gazdasági és környezeti kritériumokra tekintettel az alapvető regionális támogatáson túlmenően nyújtott további kifizetés.

Programidőszak: Az az időszak, amelyen belül az uniós kiadásokat megtervezik és végrehajtják.

Ritkán lakott északi régiók: Svédország legészakibb régiói és Finnország legészakibb és keleti régiói.

Többéves pénzügyi keret (TPK): Az Unió kiadási terve, amely (szakpolitikai célkitűzéseken alapuló) prioritásokat és felső határokat határoz meg, és általában hét évre szól. Ez biztosítja azt a struktúrát, amelyen belül meghatározzák az éves uniós költségvetéseket, az egyes kiadási kategóriák kiadásainak korlátozásával. A jelenlegi TPK a 2014-től 2020-ig tartó időszakra vonatkozik.

Vásárlóerő-egység (PPS): Mesterséges valutaegység, amelyet a nemzeti számlák összesített értékeinek a tagállamok közötti árszínvonal-különbségek korrigálásával történő kifejezésére használnak.

Védőháló: A támogatás minimális összege, amelyet az előző programidőszakban kapott támogatás százalékarányában fejeznek ki.

Összefoglaló

I A Bizottság azt javasolja, hogy az Unió a következő, 2021–2027-es programidőszakban 373 milliárd eurót költson a kohéziós politikára, amelynek célja a gazdag és a szegény európai régiók közötti szakadék szűkítése. A kohéziós politika keretében nyújtott finanszírozás a következő három alapon keresztül jut el a tagállamokhoz: az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) és a Kohéziós Alap (KA) révén.

II Az, hogy az Unió teljes költségvetéséből mennyit fordítanak a kohéziós politikára, alapvetően politikai döntés. Az egyes tagállamok számára előirányzott összeg meghatározását több folyamat szabályozza, amelyek a 2000–2006-os időszak óta többé-kevésbé hasonlóak voltak. A Bizottság a 2021–2027-es időszakot illetően az elosztási módszertanra vonatkozó javaslatait a közös rendelkezésekről szóló rendeletre (CPR-rendelet) irányuló tágabb körű javaslatainak a részeként tette közzé, amely a fent említett három közös irányítás alá tartozó alap teljes működését szabályozza, négy másik kisebb alappal együtt. A tagállamok rendelkezésére álló összegek meghatározására szolgáló folyamatok viszonylag bonyolultak. E gyorsvizsgálat célja éppen ezért e folyamatok ismertetése a háttérükkel együtt, hogy az érdekeltek megérthessék az e folyamatok mögött meghúzódó indokokat és működésüket.

III A Bizottság a kohéziós politikán belül összesen 326,3 milliárd eurót javasol az ERFA/ESZA+ számára, míg a fennmaradó összeg, 46,7 milliárd euró a Kohéziós Alapba kerülne. Az előbbi alapokon belül két magas szintű célkitűzést határoztak meg, ezek a következők: „beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe” (316,8 milliárd euró) és „európai területi együttműködés” (9,5 milliárd euró). Az elosztási folyamatok különbözőek:

- o A „beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe” célkitűzésen belül különböző eljárásokat alkalmaznak a gazdagság szerint három kategóriába sorolt régiók (kevésbé fejlett, átmeneti és fejlettebb) esetében. A finanszírozás meghatározásának fő kritériuma a viszonylagos jólét, de a régiók a társadalmi-gazdasági és a környezeti tényezőkkel összefüggő további pótlékokat is kaphatnak: e tényezők a munkanélküliség és különösen az ifjúsági munkanélküliség, az iskolai végzettség, az üvegházhatású gáz kibocsátás és a migráció. Az utolsó két tényező figyelembevételét most először, a 2021–2027-es időszak vonatkozásában javasolták.
- o Az „európai területi együttműködési” célkitűzésen belül a régióknak juttatott támogatás elsősorban az érintett népesség számán alapul.

- o A Kohéziós Alapból azok a tagállamok juthatnak forrásokhoz, amelyek gazdagsága nem éri el az uniós átlag 90%-át. A forrásokat a támogatható tagállamok lakossága és alapterülete alapján osztják el, a viszonylagos jólét tekintetében végzett korrekciót is figyelembe véve.

A juttatások több mint 80%-áról összességében a viszonylagos gazdagság dönt.

IV Mint az előző időszakokban is, a fent ismertetett folyamatok eredményeképpen adódó juttatásokat további korrekciók módosíthatják, amelyek célja az egyes tagállamoknak juttatott összegek jelentős ingadozásának a mérséklése. E kiigazítások egyrészt felső határok formájában valósulnak meg, amelyek korlátozzák a maximálisan kapható összeget, másrészt pedig védőhálók formáját öltik, amelyek garantálják a finanszírozás minimális szintjét.

V A Bizottság két további kiigazítást javasol a felső határok és a védőhálók figyelembevételét követően. Először is, a Bizottság javasolta a Kohéziós Alapból a közvetlen irányítás alatt álló Európai Hálózatfinanszírozási Eszközbe (CEF) való 11 milliárd euró összegű átcsoportosítás fenntartását. A közös rendelkezésekről szóló rendeletre irányuló javaslatától elkülönítetten a Bizottság javaslatot tett a források ESZA+ számára való elkülönítésére szolgáló módszertanra, azzal a céllal, hogy tagállami szinten megkülönböztesse az ESZA+ (összesen 100 milliárd euró) és az ERFA támogatásait. A fő kritérium az egyes tagállamok által a 2014–2020-as időszakban kapott ESZA-források aránya, amelyet két további, az ifjúsági munkanélküliséggel és a társadalmi befogadással kapcsolatos kritérium alapján kiigazítanak.

VI A Bizottság javaslata azt jelentené, hogy a tagállamok a 2021–2027-es időszakban összességében 10%-kal kevesebb kohéziós finanszírozásban részesülnének, mint az előző időszakban. Az egyes támogatások változásait illetően jelentős tényező, hogy számos régió (és néhány tagállam) gazdagságának mértéke változott, ami státuszuk átsorolását vonta maga után (például a kevésbé fejlett régiók közül átkerültek az átmeneti régiók közé). A felső határok és a védőhálók úgy hatnának, hogy egyetlen tagállam sem kapna a korábbinál több mint 8%-kal több kohéziós politika keretében biztosított forrást, és egyik tagállam forrásai sem csökkennének 24%-nál nagyobb mértékben. A kohéziós forrásokon belül a javaslat alapján a legkevésbé fejlett régiókhoz kerülő hányad változatlan maradna, és a rendelkezésre álló források 75%-át tenné ki.

VII A folyamat utolsó szakaszára a Bizottság által javasolt módszertan keretén kívül, az Unió és a tagállamok közötti politikai tárgyalások során kerül sor. A korábbi időszakokban e tárgyalások eredményeképpen bizonyos tagállamok és régiók további

összegekhez juthattak. 2019 februárjában a módosított menetrend úgy szól – összhangban az Európai Tanács következtetéseivel –, hogy 2019 őszén kell kompromisszumnak születnie a többéves pénzügyi keretről (TPK), és röviddel ezt követően kell lezárulniuk a közös rendelkezésekről szóló rendeletről folytatott tárgyalásoknak.

Bevezetés

01 A kohéziós politika – amelynek keretében az Unió „[e]lőmozdítja a gazdasági, a társadalmi és a területi kohéziót, valamint a tagállamok közötti szolidaritást” – az Európai Unió (EU) egyik legjelentősebb tevékenységi területe, amely költségvetésének körülbelül egyharmadát teszi ki. A kohéziós célkitűzések megvalósítására törekedve minden tagállam jogosult egy rögzített összeg elköltésére, amelyet különböző finanszírozási mechanizmusokon keresztül juttatnak célba. A tagállamok rendelkezésére álló összegek meghatározására szolgáló eljárások viszonylag bonyolultak. E gyorsvizsgálat célja ezen eljárások ismertetése a háttérükkel együtt, hogy segítsük az olvasókat az e folyamatok mögött meghúzódó indokok és működésük megértésében.

02 Mivel ez a gyorsvizsgálat nem ellenőrzési jelentés, nem tartalmaz ellenőrzési megítéléseket, következtetéseket és ajánlásokat. Elsősorban a kohéziós források következő programidőszaki (2021–2027) javasolt elosztását vizsgáljuk, amelyről az uniós jogalkotók várhatóan a következő 12 hónapban döntenek majd. Adott esetben összehasonlítjuk e javaslatokat a korábbi időszakokkal. A gyorsvizsgálat felépítése a következő:

- az elosztási folyamatot vezérlő főbb elvek, valamint az elosztási folyamat áttekintése;
- a tagállamok kiinduló támogatási összegeinek meghatározása, amely több különböző szakaszból áll;
- a kiinduló összegek későbbi kiigazításai.

Elosztási elvek és a folyamat áttekintése

Elosztási elvek

03 A kohéziós politika célja a Szerződésben megfogalmazott célkitűzéssel¹ összhangban a szegény és a gazdag európai régiók közötti különbség csökkentése. E politikával összhangban az elosztás alapját képező fő elv az, hogy a forrásokat a legszegényebb országok és régiók felé kell irányítani. A gazdagabb régiók sincsenek azonban kizárva a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben (TPK) a kohéziós finanszírozásból, hasonlóan a korábbi évek gyakorlatához. A Bizottság szerint ennek az az oka, hogy a legnagyobb kihívások közül több is (úgy mint a globalizáció és a karbonszegény gazdaságra való átállás) egyre nagyobb mértékben érinti az Unió számos régióját, többek között a fejlettebb régiókat is².

04 A 2000–2006-os programidőszakra bevezették a források elosztásának egyfajta módszertanát³, és az általános megközelítés azóta viszonylag állandó maradt. Azt, hogy a tagállamok és a régiók mekkora támogatást kapnak, továbbra is a viszonylagos gazdaság kritériuma befolyásolja leginkább⁴. Az elosztási folyamat során más, szakpolitikai prioritásokat tükröző kritériumokat is figyelembe vesznek, de e kritériumok sokkal kisebb súllyal esnek latba. A korábbi programidőszakokban a munkaerőpiaccal és az oktatással kapcsolatos kritériumokat is alkalmazták; a Bizottság a 2021–2027-es időszakra a migrációs áramlások és az üvegházhatású gáz kibocsátások mint kiegészítő kritériumok felvételét javasolja. A kritériumok alakulásáról az [1. melléklet](#) szolgál részletesebb információkkal. Mivel kulcsfontosságú az adatok megbízhatósága és a tagállamok általi elfogadottsága, a Bizottság az elosztás során az Eurostat által biztosított adatokból indul ki.

¹ Az EUMSZ 174. cikke.

² A Bizottság 2018. május 29-i tájékoztatója, valamint a 2021–2027-es időszakra vonatkozó hatásvizsgálata (SDW(2018) 283 final).

³ Ez „berlini módszerként” is ismert, mivel arról az 1999-es berlini csúcstalálkozón állapodtak meg.

⁴ A Bizottság más mutatók megvizsgálása után úgy véli, hogy ez a mutató a legsemmlegesebb és a legmegbízhatóbb mutató, és tükrözi a régiók és a tagállamok szükségleteit és egyenlőtlenségeit. Lásd: a DG REGIO 2014. júliusi jelentése a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról, 198. o.

05 A folyamat felső határok és védőhálók formájában olyan beépített mechanizmusokkal rendelkezik, amelyek biztosítják, hogy az egyes programidőszakok között ne változzanak túlságosan nagy mértékben az egyes tagállamok támogatásai.

06 A TPK-előirányzatokra vonatkozó végleges döntések rendkívül átpolitizált környezetben születnek. Mivel a TPK-t egyhangúlag fogadják el, az elosztási folyamat eredményének az Európai Parlament és valamennyi tagállam számára elfogadhatónak kell lennie. Általában hosszadalmas tárgyalásokra van szükség: a korábbi időszakokban a vonatkozó képlet alkalmazásán kívül további összegeket is juttattak a tagállamoknak. A végső elosztás politikai kompromisszum eredménye.

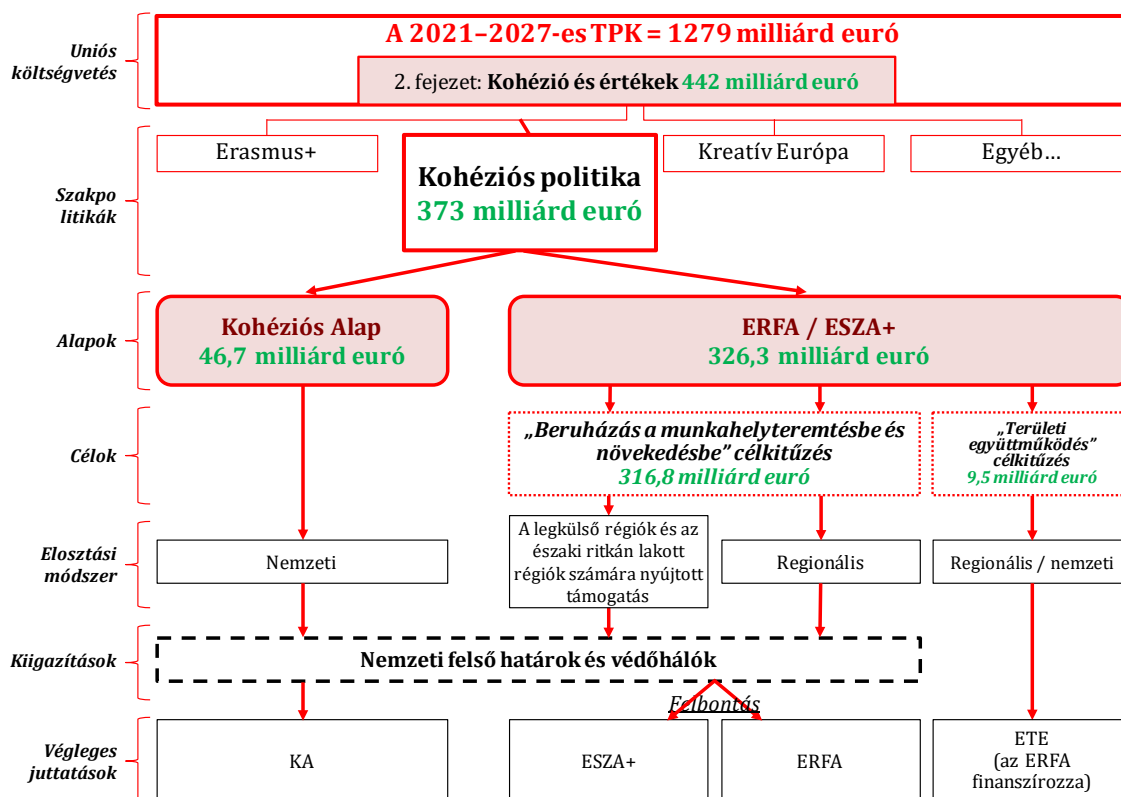
A folyamat áttekintése

07 A Bizottság most első alkalommal, a 2021–2027-es időszakot illetően szerepeltette az elosztási módszertan leírását a CPR-javaslatban⁵. A javaslat az egyes tagállamoknak juttatott összegeket is tartalmazza.

08 Az **1. ábra** (alább) a Bizottság azon javaslatát ismerteti, hogy az adott időszakra rendelkezésre álló összes uniós forrás hogyan váljon kohéziós juttatássá az egyes tagállamok és az egyes alapok esetében. Ha másként nincs jelezve, az e vizsgálatban említett összes számadat folyó áron értendő.

⁵ A CPR-javaslat (COM(2018) 375 final) XXII. melléklete. E javaslat azon a feltevésen alapul, hogy az Egyesült Királyság 2019. március végén kilép az Unióból. 2019 februárjában az Egyesült Királyság potenciális kilépésére irányadó szabályok még bizonytalanok voltak. Ezért e gyorsvizsgálatban figyelmen kívül hagyjuk a brexittel kapcsolatos szempontokat.

1. ábra. A kohéziós politika keretében biztosított források elosztásának folyamata

Forrás: Európai Számvevőszék.

Megjegyzés: Az ismertetett pénzüsszegek a 2021–2027-es időszakra vonatkozó bizottsági javaslatok. Magukban foglalják a tagállamoknak nem közvetlenül juttatott forrásokat is („átcsoportosítások”): 11,3 milliárd eurót, amelyet a Kohéziós Alapból az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközbe (CEF) csoportosítanak át, 1,3 milliárd eurót, amelyet technikai segítségnyújtásra fordítanak, és amelyet a Bizottság kezel, 1,2 milliárd eurót, amelyet az „európai területi együttműködés” célkitűzés régióközi komponenseire fordítanak, 0,6 milliárd eurót, amelyet az ERFA-ból az Európai Városfejlesztési Kezdeményezésre csoportosítanak át, és 0,2 milliárd eurót, amelyet az ESZA+ keretében transznacionális együttműködésre fordítanak.

09 A folyamat első szakaszai a következőképpen zajlanak:

- A kiindulópont az Unió programidőszakra vonatkozó, többéves általános költségvetése. A Bizottság 2018 májusában tette közzé a következő, 2021–2027-es időszakra vonatkozó javaslatait⁶. A bizottsági javaslat a teljes költségvetés 18%-os megemelését jelenti az előző, 2014–2020-as időszakhoz képest

⁶ COM(2018) 322 final és COM(2018) 321 final.

(1087 milliárd euróról 1279 milliárd euróra). Ez a korrekciók után 5%-nak felel meg⁷.

- o E teljes összegből a Bizottság 442 milliárd eurót javasol juttatni a „Kohézió és értékek” terület számára, ezen belül pedig 373 milliárd eurót javasol juttatni a kohéziós politika számára (10%-kal kevesebbet, mint az előző időszakban). Gyorsvizsgálatunk tárgyát ez utóbbi összeg elosztása képezi. A kohéziós politikához három alap járul hozzá: az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA); az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+); és a Kohéziós Alap (KA).
- o A kohéziós politika teljes finanszírozásából az Unió 46,7 milliárd eurót különített el a Kohéziós Alap számára, a források fennmaradó részét pedig az ERFA/ESZA+ számára irányozták elő, amelyek összegét eredetileg együtt határozzák meg.
- o Az ERFA/ESZA+ összesen 326,3 milliárd euró összegű forrásait az Unió a következő két célkitűzés megvalósítására kívánja fordítani: „beruházás a munkahelyteremtésbe” és növekedésbe (ez teszi ki a források nagyobb részé) és „európai területi együttműködés”. Az első célkitűzésen belül egy kisebb összeget (1,6 milliárd euró) a „legkülső régiók és ritkán lakott északi térségek” számára különítettek el.

10 A következő szakasz az első olyan pont, ahol az egyes tagállamoknak – vagy az ország egészének, vagy az abban található régióknak – juttatott támogatásokat határoznak meg. A rendelkezésre álló teljes kohéziós finanszírozás különböző elemeinek a kezdeti elosztására különböző eljárásokat használnak, amelyeket a következő részekben és a **II. mellékletben** mutatunk be. Először az ERFA/ESZA+ elosztását, majd a KA elosztását ismertetjük. Gyorsvizsgálatunk e részének utolsó szakasza a későbbi kiigazításokkal, többek között felső határokkal, védőhálókkal és az ESZA+ alap számára előírányzott összegekkel foglalkozik. Dokumentumunkban több helyen szemléltetjük számításainkat kidolgozott, fiktív tagállamokat vagy régiókat bemutató példákkal.

⁷ A Számvevőszék 2018. júliusi tájékoztatója „A 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre irányuló bizottsági javaslat”, 4. és 6. bekezdés. A korrekciók szükséges módon figyelembe veszik az infláció és a brexit hatásait.

A tagállamoknak előírányzott kezdeti összegek

Elosztás a „beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe” célkitűzés esetében

11 Az ERFA/ESZA+ két céljához kapcsolódó finanszírozás elosztására különböző eljárásokat használnak. Az első célon (beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe) belül fontos kritérium a régiók relatív gazdagsága⁸. A Bizottság a következő kategóriákat javasolja a 2021–2027-es időszakra (lásd még: X. melléklet):

- o kevésbé fejlett régiók, amelyekben az egy főre jutó GDP nem éri el az uniós átlag 75%-át;
- o átmeneti régiók, amelyekben az egy főre jutó GDP az uniós átlag 75%-a és 100%-a közé esik;
- o fejlettebb régiók, amelyekben az egy főre jutó GDP meghaladja az uniós átlagot.

Kevésbé fejlett régiók

12 A kevésbé fejlett régiók előírányzatait három lépésben határozzák meg, ahogy azt a **IIIa. melléklet** ismerteti:

- 1) A régió egy főre jutó GDP-je és az uniós átlag közötti különbséget – a jóléti szakadékot – megszorozzák a régió lakosságával.
- 2) E számot egy együtthatóval szorozzák, amely annak a tagállamnak a viszonylagos gazdagságát tükrözi, amelyben a régió található (lásd: **IIIb. melléklet**). Egy szegény országban található szegény régió így többet kap, mint egy egyformán szegény olyan régió, amely egy kevésbé szegény országban található.
- 3) A régiók a társadalmi-gazdasági és a környezeti tényezőkkel összefüggő további pótlékot kaphatnak: e tényezők a munkanélküliség és konkrétan az ifjúsági

⁸ A Bizottság a gazdagságot a bruttó hazai termék (GDP) és a bruttó nemzeti jövedelem (GNI) segítségével méri, a vásárlóerőt tükröző korrekciókkal vagy azok nélkül. E terminusokat a szöveget értelmezi.

munkanélküliség, az iskolai végzettség, az üvegházhatású gázkibocsátás és a migráció (lásd: *IIIc. melléklet*).

13 Az *1. táblázat* a kevésbé fejlett régiók esetében lezajló folyamatra mutat be egy kidolgozott példát, egy fiktív régió esetében.

1. táblázat. A kevésbé fejlett régiók egyedi támogatásainak kiszámítása (kidolgozott példa)

Régió			
(1) lépés	(1) A régió egy főre jutó GDP-je	15 000 euró	
	(2) Az egy főre jutó uniós GDP	25 000 euró	
	(3) Jóléti szakadék = (2)-(1)	10 000 euró	
	(4) A régió népessége	3 500 000	
	(5) Elméleti kiinduló összeg = (3) × (4) × (7) év	245 milliárd euró	
(2) lépés	Egy főre jutó nemzeti GNI	Az uniós átlag 90% a	
	(6) Megfelelő együttható (lásd: IIIb. melléklet)	1,3%	
	(7) Egyéni támogatás = (5) × (6)	3185 millió euró	
(3) lépés (példa 3 pótlékra)	1. pótlék: Munkanélküliség	Munkanélküliek száma (a)	300 000
		Munkanélküliségi ráta (b)	13,2%
		A kevésbé fejlett régiók átlaga (c)	13,5%
		A munkanélküliek átlag feletti létszáma	0
		(8) Pótlék összege = (d) × 500 euró × 7 év	0 euró
	2. pótlék: Ifjúsági munkanélküliség	Fiatalkorú munkanélküliek száma (a)	60 000
		Ifjúsági munkanélküliségi ráta (b)	35,0%
		A kevésbé fejlett régiók átlaga (c)	32,6%
		A munkanélküliek átlag feletti létszáma (ha b>c) (d) = (a) - [(a)/(b)×(c)]	4 114
		(9) Pótlék összege = (d) × 500 euró × 7 év	14,4 millió euró
	3. pótlék: Üvegházhatásúgáz- kibocsátás	Nemzeti CO ₂ -kibocsátások (a)	200 m t
		2030-as célérték (b)	175 m t
		A célértéket meghaladó mennyiség (ha a>b) (c) = (a) - (b)	25 m t
		A régió részesedése a tagállam népességéből (d)	10,0%
		(10) Pótlék összege = (c) × (d) × 1 euró × 7 év	17,5 millió euró
A 2021–2027-as időszakra előirányzott összeg		= (7) + (8) + (9) + (10)	3216,9 millió euró

Forrás: Európai Számvevőszék, a bizottsági CPR-javaslat XXII. mellékletének 1. a)–g) pontja alapján.

Megjegyzés: Ez nem a teljes elosztási folyamat, mivel a példa nem mutatja be az összes pótlék elosztását.

Átmeneti régiók

14 A Bizottság azt javasolja, hogy a 2021–2027-es időszakban az átmeneti régiók azok legyenek, amelyek egy főre jutó GDP-je az Unió átlagának 75%-a és 100%-a közé esik⁹. A 2014–2020-as időszakban ennek a kategóriának az uniós átlag 75–90%-a felelt meg; a 90–100%-os kategóriába tartozó régiók korábban fejlettebbnek minősültek – lásd: **16. bekezdés** (alább). E módosítás jelentősen kiszélesíti az e kategóriába tartozó népességet, amely így az Unió lakosságának kevesebb mint 15%-áról több mint 25%-ára bővült. A fejlettebből az átmeneti státuszba való elmozdulás azzal a hatással jár, hogy a szóban forgó régiók általában több kohéziós támogatásban részesülnek. A Bizottság azzal indokolja ezt a változtatást, hogy a közepes jövedelmű régiók előtt álló strukturális kihívások nem szűntek meg; e régiókhoz fokozatosan felzárkóznak a kevésbé gazdag, de gyorsan fejlődő régiók¹⁰, ugyanakkor még mindig nagy a lemaradásuk a fejlettebb régiókhoz képest. Ez a módosítás leginkább Finnországot, Franciaországot, Németországot, Szlovéniát és Hollandiát érinti. Az átmeneti régiók körén belül az elosztási folyamat 2021–2027-es időszakra javasolt működése nagyjából megegyezik a 2014–2020-as időszakkal.

15 Az elosztás négy lépésből áll, amelyet a **IV. melléklet** mutat be:

- 1) Meghatározták a támogatás pótlékok előtti minimális szintjét (évi 18 euró/fő). Ez az az elméleti egy főre jutó kiinduló összeg, amelyet a régió akkor kapna, ha a fejlettebb régiók közé tartozna¹¹.
- 2) Kiszámítják a támogatás pótlékok előtti maximális szintjét. Ez annak az egy főre jutó támogatásnak a 60%-a, amelyet akkor kapna a régió, ha a kevésbé fejlett régiók közé tartozna (**12. bekezdés**), és az uniós átlag 75%-a lenne az egy főre jutó GDP-je¹².
- 3) A kérdéses régióknak nyújtott támogatást ezután a régió egy főre jutó GDP-jét az uniós átlaghoz viszonyítva határozzák meg, a fent ismertetett minimális és maximális korlátokon belül. A **2. ábra** egy olyan régióra vonatkozó kidolgozott példát mutat be, amelynek egy főre jutó GDP-je az uniós átlag 87,8%-a; az ábra azt mutatja, hogy ez a régió fejenként évi 50 eurót kapna.

⁹ A bizottsági CPR-javaslat (COM(2018) 375 final) 102. cikke (2) bekezdésének b) pontja.

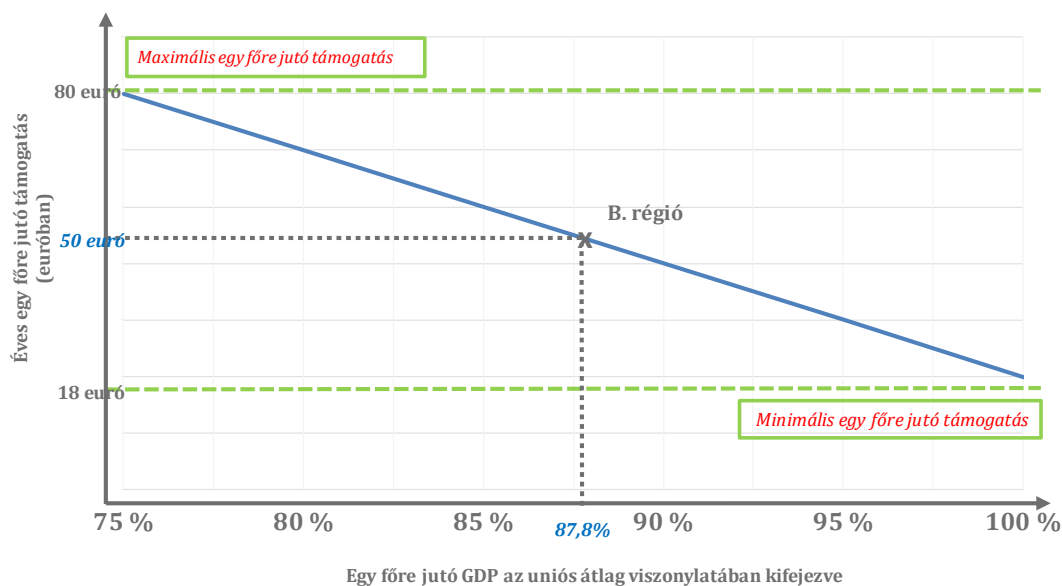
¹⁰ A gazdasági, társadalmi és területi kohézióról szóló hatodik jelentés, DG REGIO, 2014. július, 198. o.

¹¹ A bizottsági CRP-javaslat XXII. mellékletének 2. a) pontja és 3. pontja.

¹² U.o., 1. a) és b) pont.

- 4) A kevésbé fejlett régiókhoz hasonlóan (*IIIc. melléklet*) a tagállamok a társadalmi-gazdasági és a környezeti tényezőkkel összefüggő további pótlékokat kaphatnak: e tényezők a munkanélküliség és konkrétan az ifjúsági munkanélküliség, az iskolai végzettség, az üvegházhatásúgáz-kibocsátás és a migráció.

2. ábra. Kidolgozott példa egy fiktív átmeneti régió számára előírányzott kezdeti összeg kiszámítására

Forrás: Európai Számvevőszék, a XXII. melléklet 2.a) és b) pontja alapján.

Megjegyzés: Az ábra bemutatja, hogy e régió esetében az uniós átlag 87,8%-ának megfelelő gazdagság évi 50 euró/fő juttatását eredményezi.

Fejlettebb régiók

16 A fejlettebb régiók azok a régiók, amelyekben az egy főre jutó GDP meghaladja az uniós átlagot¹³. Az elosztási módszertan eltér az előzőleg leírttól, de főbb vonalakban hasonlít a 2014–2020-as időszaki módszerhez. Mint az *Va. melléklet* bemutatja, a módszer három lépésből áll:

- 1) A Bizottság a fejlettebb régiók teljes finanszírozását úgy számítja ki, hogy egy egy főre jutó évi összeget megszoroz az adott régióban élők számával.
- 2) Az ebből a teljes összegből az egyes régióknak kiutalt összeg hét demográfiai és társadalmi-gazdasági mutatóra vonatkozó adatokon alapul. E mutatókat különbözőképpen súlyozzák: a súly a népesség és az iskolai végzettség esetében

¹³ A CPR-javaslat (COM(2018) 375) 102. cikke (2) bekezdésének c) pontja.

20%, a népsűrűség esetében pedig 2,5%. A mutatók és súlyozásuk az **Vb. mellékletben** található. Minden mutató tekintetében kiszámítják az egyes régiók részesedését, majd ezzel a részaránnyal szorozzák meg a rendelkezésre álló teljes finanszírozást, hogy meghatározzák az egyes régiók előirányzatait. A **2. táblázat** kidolgozott példát mutat be erre a módszerre az első mutató kapcsán.

- 3) Utolsó lépésként a támogatás adott esetben az üvegházhatásúgáz-kibocsátáshoz és a migrációhoz kapcsolódó pótlékokkal növelhető, ugyanazon eljárások alkalmazásával, mint amelyeket a kevésbé fejlett és az átmeneti régiók esetében is használnak.

2. táblázat. A fejlettebb régiók esetében alkalmazott elosztási módszer (kidolgozott példa): az 1. mutatón (népesség) alapuló szimuláció

Régió		
1. lépés: Az összes fejlettebb régió rendelkezésére álló forrás (pótlékok nélkül)	(1) Össznépesség	208 m
	(2) Egy főre jutó támogatás	18 euró
	(3) A fejlettebb régiók teljes finanszírozása = (1)	26,2 milliárd euró
2. lépés:	(4) A régió népessége	6 m
	(5) A fejlettebb régiók teljes népessége	208 m
	(6) A népesség részaránya = (4)/(5)	2,9%
	(7) Az 1. mutató aránya a rendelkezésre álló forrásokban	20%
	(8) A régió átskálázott részesedése = (7) × (6)	0,6%
	(9) A régióknak előirányzott végleges juttatás az 1. mutató alapján = (8) × (3)	151 millió euró

Forrás: Európai Számvevőszék, a bizottsági CPR-javaslat XXII. mellékletének 3. és 4. pontja alapján.

17 Csakúgy, mint a 2014–2020-as időszakban, a Bizottság e cél keretében 1,6 milliárd euró összegű finanszírozás elkülönítését javasolja a legkülső régiók és az északi ritkán lakott régiók számára. A forrásokat a népesség alapján osztanak el.

Elosztás az „európai területi együttműködés” célkitűzés esetében

18 Az „európai területi együttműködéssel” kapcsolatos kohéziós politikai célkitűzéseket az ERFA-n keresztül finanszírozzák. A források e célon belüli elosztása a következő négy tevékenységi területen alapul (**Via. melléklet**): szárazföldi együttműködés, tengeri együttműködés, transznacionális együttműködés és együttműködés a legkülső régiókban. A Bizottság a 2021–2027-es időszakra

9,5 milliárd eurót javasol e célra juttatni¹⁴, az egyes tevékenységi területeken belül különböző rendelkezésre álló összegekkel. Az egyes tevékenységi területeken belül az érintett népesség száma alapján juttatnának forrásokat a támogatható régióknak (lásd: [Vib. melléklet](#)). A forrásokat zömmel a szárazföldi együttműködés területére fordítják.

19 A [3. táblázat](#) az „európai területi együttműködési” cél keretében történő finanszírozásra mutat be kidolgozott példát.

3. táblázat. Egy tagállam támogatásának kiszámítása az „európai területi együttműködés” célkitűzés keretében (kidolgozott példa)

Tagállam		
A. Szárazföldi határokon átnyúló együttműködés	(1) A tagállam részesedése a szárazföldi határok mentén elhelyezkedő régiók össznépességén belül	5,0%
	(2) Az össznépességén belül a határtól 25 km-en belül élők aránya	10,0%
	(3) Súlyozott arány = $60\% \times (1) + 40\% \times (2)$	7,0%
	(4) Az e tevékenységi terület rendelkezésére álló teljes finanszírozás	5,0 milliárd euró
	(5) E tevékenységi területre jutó támogatás = $(3) \times (4)$	350 millió euró
B. Tengeri együttműködés	(1) A tagállam részesedése a parti határ mentén fekvő régiók teljes lakosságán belül	1,0%
	(2) A parti határtól számított 25 km-en belül élők aránya a teljes lakosságon belül	2,0%
	(3) Súlyozott arány = $60\% \times (1) + 40\% \times (2)$	1,4%
	(4) Az e tevékenységi terület rendelkezésére álló teljes finanszírozás	1,35 milliárd euró
	(5) E tevékenységi területre jutó támogatás = $(3) \times (4)$	19 millió euró
C. Transznacionális együttműködés*	(1) A tagállam részesedése az Unió lakosságán belül	5,0%
	(2) Az e tevékenységi terület rendelkezésére álló teljes finanszírozás	1,65 milliárd euró
	(3) E tevékenységi területre jutó támogatás = $(1) \times (2)$	82,5 millió euró
D. Legkülső régiók együttműködése	(1) A tagállam részesedése az Unió legkülső régiókban élő lakosságán belül	8,0%
	(2) Az e tevékenységi terület rendelkezésére álló teljes finanszírozás	0,3 milliárd euró
	(3) E tevékenységi területre jutó támogatás = $(1) \times (2)$	24 millió euró
E. A 2021–2027-es időszakra jutó teljes ETE-támogatás = A(5) + B(5) + C(3) + D(3)		475,5 millió euró

Forrás: Európai Számvevőszék, a bizottsági CPR-javaslat XXII. mellékletének 8. pontja és a “Methodology for determining financial allocations by Member State” (A tagállamonkénti pénzügyi támogatások meghatározásának módszertana) című bizottsági prezentáció alapján.

* Az európai területi együttműködésről szóló rendeletre irányuló javaslatban (COM(2018) 374 final) a transznacionális és a tengeri együttműködés egy elem, 3 milliárd euró összegű költségvetéssel. A felbontás (1,35 milliárd euró és 1,65 milliárd euró) csak a tagállamok közötti elosztás célját szolgálja.

¹⁴ Az európai területi együttműködésről szóló rendeletre irányuló javaslat (COM(2018) 374 final) öt elemet különböztet meg: határokon átnyúló együttműködés, transznacionális és tengeri együttműködés (az elosztási folyamatban két külön terület), a legkülső régiók együttműködése, régióközi együttműködés és régióközi innovációs beruházások. A két régióközi elemet (amelyek 1,2 milliárd eurót tesznek ki) nem a tagállamok számára irányozzák elő.

Elosztás a Kohéziós Alap esetében

20 A Kohéziós Alap forrásaira az uniós átlag 90%-át el nem érő egy főre jutó GNI-vel rendelkező tagállamok jogosultak. A 2021–2027-es időszakra a Bizottság összesen 46,7 milliárd eurót javasolt a Kohéziós Alap számára, ami az előző időszakhoz képest 45%-os csökkentést jelent. A Bizottság e jelentős csökkentést azzal indokolja, hogy az Unióhoz 2004-ben és 2007-ben csatlakozott tagállamokban csökkent a közlekedési és a környezeti infrastruktúrára irányuló jelentős beruházások iránti igény. A gyakorlatban a Kohéziós Alapból származó finanszírozás e csökkentését az ERFA-ból és az ESZA+-ból származó nagyobb juttatások kompenzálják, így a kohéziós forrásokból a szegényebb régióknak nyújtott támogatások összességében nagyjából változatlanok.

21 A Kohéziós Alap költségvetésének az elosztására szolgáló eljárás nem változott az előző időszakokhoz képest. Az elosztási folyamat menete a következő (lásd:

VII. melléklet):

- 1) Az első lépés egy elméleti teljes összeg kiszámítása a Kohéziós Alap számára, amelynek az alapja évi 62,90 euró/fő.
- 2) A kezdeti összegeket a népesség (50%) és az alapterület (50%) alapján határozzák meg¹⁵.
- 3) Ezt a kiinduló összeget korrigálják a nemzeti jólét figyelembevételével (a tagállamnak az uniós átlaghoz viszonyított GNI-je alapján).
- 4) A jóléti kiigazítás működéséből adódóan a számítást át kell skálázni. Ezután az átskálázott tagállami részaránnyal megszorozzák a teljes rendelkezésre álló Kohéziós Alapfinanszírozást, amelynek eredménye a tagállami támogatás.

22 A *4. táblázat* a Kohéziós Alap keretében történő finanszírozásra mutat be kidolgozott példát.

¹⁵ Ha nagyon nagy a népsűrűség, a területi kritériumot nem veszik figyelembe.

4. táblázat. Egy tagállam Kohéziós Alapból juttatott támogatásának a kiszámítása (kidolgozott példa)

Tagállam		
A: 1. lépés. Rendelkezésre álló KA-források	fejenként 62,9 euró × 7 év × teljes támogatható lakosság	46,7 milliárd euró
B: 2. lépés. Tagállami részesedés	(1) A tagállam lakosságon belüli részesedése	10%
	(2) A tagállam alapterületből való részesedése	8%
	(3) Tagállami részesedés = 50%×B(1) + 50%×B(2)	9%
C: 3. lépés. A relatív nemzeti jóléttel kapcsolatos kiigazítás	(1) Az az összeg, amellyel a tagállam egy főre jutó GNI-je elmarad a KA-ból támogatható összes tagállam átlagától	30%
	(2) A tagállam viszonylagos szegénységét tükröző korrekció = 1/3 (a CPR-javaslat szerint) * C(1)	+10%
	(3) Korrigált tagállami részesedés = B(3) × (1+C(2))	9,9%
D: 4. lépés. A tagállami részesedés átskálázása	(1) Az összes korrigált tagállami részesedés összege	115%
	(2) Átskálázott tagállami részesedés = C(3)/D(1)	8,6%
Végleges KA-támogatás a 2021–2027-es időszakra	= A × D(2)	4,02 milliárd euró

Forrás: Európai Számvevőszék, a bizottsági CPR-javaslat XXII. mellékletének 7. pontja alapján.

23 A Kohéziós Alap forrásainak a 2021–2027-es időszakra való csökkentésére irányuló javaslattal összhangban a Bizottság azt javasolja, hogy az egyes tagállamok KA-forrásokra való jogosultságát korlátozzák az összes kohéziós finanszírozásból az adott tagállamnak előirányzott teljes juttatás egyharmadára. A 2021–2027-es időszakra vonatkozó, javasolt elosztás keretében ez a határ Észtországot, Lettországot és Máltát érinti. E tagállamok azonban nem veszítenek el forrásokat, mivel a KA-források többletét átcsoportosítják a „Befektetés a munkahelyteremtésbe és a növekedésbe” célkitűzés keretében őket megillető jogosultságokhoz.

Az elosztási kritériumok pénzügyi súlya

24 A kohéziós politika keretében nyújtott teljes finanszírozást illetően, amely az ERFA-t, az ESZA+-t és a Kohéziós Alapot öleli fel, az **5. táblázat** ismerteti a tagállamok közötti elosztási folyamat során alkalmazott különböző kritériumok súlyát. Ebből kiderül, hogy mind a 2014–2020-as, mind a 2021–2027-es időszakban a támogatások több mint 80%-a a jóléten alapul.

5. táblázat. Az elosztási kritériumok pénzügyi súlya

Kritérium	2014–2020	2021–2027
Jólét (GDP/GNI)	86%	81%
Munkaerőpiac, iskolázottság, demográfia	14%	15%
Éghajlat-politika	-	1%
Migráció	-	3%
Összesen	100%	100%

Forrás: "EU Budget for the future: Regional development and cohesion" (A jövő uniós költségvetése: regionális fejlesztés és kohézió) című bizottsági prezentáció.

A kiinduló összeg korrekciói

25 Ez a rész a bevezetett felső határok és védőhálók működésével, valamint a támogatások korrekcióival, többek között az egyes alapok egyedi támogatásaival foglalkozik. Ismerteti egyúttal e folyamatok eredményeit is, azaz a tagállamok számára előírányzott végleges juttatásokat, amelyek a Bizottság CPR-javaslatában szerepelnek.

Felső határok és védőhálók

26 Mint az előző időszakokban is, a fent ismertetett folyamatok eredményeképpen adódó tagállami támogatásokat további korrekciók módosíthatják, amelyek célja az egyes tagállamoknak juttatott összegek jelentős ingadozásának a mérséklése. E kiigazítások egyrészt felső határok formájában valósulnak meg, amelyek korlátozzák a maximálisan kapható összeget, másrészt pedig védőhálók formáját öltik, amelyek garantálják a finanszírozás minimális szintjét. A [VIIIa. melléklet](#) a 2021–2027-es időszakra javasolt felső határokat és védőhálókat mutatja be.

Felső határok

27 A Bizottság a 2021–2027-es időszakra három felső korlátot jelentő elemet javasol:

- 1) Először is, az egyes tagállamok rendelkezésére álló teljes éves finanszírozás a tagállam becsült GDP-jének valamilyen rögzített százalékarányára korlátozódik¹⁶. A GDP megengedett aránya az utóbbi programidőszakok során csökkent (lásd: [VIIIb. melléklet](#)), és az ország relatív gazdagságán alapul: a szegényebb országok esetében a felső határ magasabb, ahogyan azt a [6. táblázat](#) is mutatja, abból kiindulva, hogy nagyobbak a szükségleteik.

¹⁶ A DG ECFIN 2021–2027-es időszakra vonatkozó hosszú távú előrejelzései alapján (nem vásárlóerő-egység alapján).

6. táblázat. Felső határ, a nemzeti GDP arányaként kifejezve

Küszöbérték az egy főre jutó GNI alapján	GDP-arányos felső határ	Mely tagállamokra alkalmazandó?
az uniós átlag 60%-a alatt	2,3%	Bulgária, Románia és Horvátország
az uniós átlag 60 és 65%-a között	1,85%	Lettország
az uniós átlag 65%-a felett	1,55%	Az összes többi uniós ország

Forrás: Európai Számvevőszék, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó bizottsági CPR-javaslat XXII. mellékletének 10. pontja és a Bizottság által nyújtott tájékoztatás alapján.

- 2) Második felső határként a nemzeti támogatásokra egy másik korlát is vonatkozik, amely az előző programidőszakban kapott összeggel függ össze. A Bizottság a 2021–2027-es programidőszakra azt javasolja, hogy a tagállamok ne kaphassanak többet a 2014–2020-as időszaki támogatásuk 108%-ánál. E korlát Romániát, Bulgáriát és Görögországot érinti.
- 3) Végezetül, a bizottsági javaslat egy új plafont vezet be a gazdag tagállamok esetében, amelyek egy főre jutó GNI-je eléri legalább az uniós átlag 120%-át. Ezek az országok nem kaphatnak többet, mint amennyit a 2014–2020-as időszakban előirányoztak számukra. Ez hat tagállamot érint: Belgiumot, Svédországot, Hollandiát, Ausztriát, Dániát és Luxemburgot.

Védőhálók

28 A Bizottság által javasolt fő védőháló az lenne, hogy az egyes tagállamok támogatása nem lehet kevesebb, mint a 76%-a annak, amennyit a 2014–2020-as időszakban kaptak. Ez sokkal magasabb szint, mint amely az említett időszakban érvényben volt, amikor is a védőhálót 55%-os értéken állították be. A 2021–2027-es időszakban öt ország használja ki e védőhálót: Magyarország, Litvánia, Észtország, Málta és Csehország.

29 Az elosztási mechanizmusból adódóan az átmeneti régiók nem kaphatnak kevesebbet, mint amennyit akkor kapnának, ha fejlett régiók lennének (*a 15. bekezdés (1) pontja*). Egy további védőhálót is bevezettek, amelynek célja, hogy tompítsa az azzal járó hatást, ha egy régió elveszíti a kevésbé fejlett régió státuszt, mivel ez rendszerint kisebb összegű támogatáshoz vezet. Az e kategóriába tartozó régiók nem kaphatnak kevesebbet, mint a „beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe”

célkitűzés keretében számukra a 2014–2020-as időszakban előirányzott éves juttatás 60%-a.

Kivételek

30 A felső határok és a védőhálók a kohéziós politika keretében a régióknak és a tagállamoknak nyújtandó összes forrásra vonatkoznak, két kivétellel, amely esetekben ezeket nem veszik figyelembe. Ezek a következők:

- o az „európai területi együttműködés” célkitűzés keretében előirányzott juttatások. A Bizottság szerint ennek célja a juttatások határországok közötti egyensúlyhiányainak az elkerülése.
- o a fejlettebb régióknak előirányzott juttatásokra vonatkozó, GDP-n alapuló felső határ (lásd: **27. bekezdés (1) pontja**). A Bizottság szerint ennek a célja a további csökkentések elkerülése abban az esetben, ha a támogatások már egyébként is viszonylag alacsonyak.

További kiigazítások

31 A Bizottság két további kiigazítást javasol a felső határok és a védőhálók figyelembevételét követően. Először is, a 2021–2027-es időszakra a Bizottság javasolta a Kohéziós Alapból a közvetlen irányítás alatt álló, a közlekedést célzó Európai Hálózatfinanszírozási Eszközbe (CEF)¹⁷ való 11 milliárd euró összegű átcsoportosítás fenntartását.

32 Másodsorban, a Bizottság a 2021–2027-es időszakra 100 milliárd euró rögzített összeget javasolt az ESZA+ és 216,8 milliárd euró rögzített összeget az ERFA számára a „beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe” célkitűzés keretében. A fent leírt módszertan szerint azonban a két alapot közösen kezelik, és együtt határozzák meg a támogatásaikat. A 2018. májusi CPR-javaslatról elkülönítetten a Bizottság 2018 októberében javaslatot tett a források ESZA+ számára való kiutalására szolgáló

¹⁷ Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz – Közlekedés célja az új közlekedési infrastruktúrák építésére és a meglévő infrastruktúrák felújítására és korszerűsítésére irányuló beruházások támogatása Európában. Az eszköz elsősorban a határokon átnyúló projektekre és a szűk keresztmetszetek megszüntetését célzó projektekre, valamint a horizontális prioritásokra – pl. a közlekedésirányítási rendszerekre – összpontosít.

módszertanra, azzal a céllal, hogy tagállami szinten elkülönítse az ESZA+ és az ERFA támogatásait.

33 Az ESZA+ részarányának megállapítására szolgáló, javasolt módszerrel hasonló a 2014–2020-as időszakban alkalmazotthoz, és erre a **7. táblázat** mutat be kidolgozott példát:

- 1) A kiindulópont minden tagállam esetében a 2014–2020-as időszak ESZA-forrásainak elosztása, az ESZA-forrásoknak az adott időszakra rendelkezésre álló teljes ESZA- és ERFA-támogatásokon belüli aránya.
- 2) Ezeket a részarányokat ezután két további kritérium alapján kiigazítják, amelyek az ifjúsági munkanélküliséggel (a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok aránya) és a társadalmi befogadással (a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők aránya) kapcsolatosak. Ezek a mutatók a szociális jogok európai pilléréből származnak, és az ESZA+ politikai prioritásait tükrözik¹⁸. E kiigazítások működését a **IX. melléklet** ismerteti.
- 3) Ezután az összes részarány összegével megszorozzák a rendelkezésre álló összes ESZA+ forrást.

¹⁸ A 2021–2027-es időszakban az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést (IFK) és a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapot (FEAD) integrálták az ESZA+-ba.

7. táblázat. Egy tagállam ESZA+-támogatásának a kiszámítása (kidolgozott példa)

Tagállam		
A. Kiinduló adatok	(1) A tagállam számára a „Beruházás a munkahelyteremtésbe és növekedésbe” célkitűzés keretében a 2021–2027-es időszakra előirányzott juttatás	15 milliárd euró
	(2) Az ESZA részesedése (ezen belül az IFK és a FEAD) a 2014–2020-as időszakban	40%
B. Az ifjúsági munkanélküliséggel és a társadalmi befogadással kapcsolatos kiigazítások	(3) A tagállami NEET-arány	20%
	(4) 1,5%-os korrekció az ifjúsági munkanélküliség kapcsán (mivel a NEET-arány > 16,4% – IX. melléklet)	+1,5%
	(5) A tagállami AROPE-arány	25%
	(6) 1%-os korrekció a társadalmi befogadás kapcsán (mivel $23,9\% < \text{AROE-arány} < 30,3\%$ – IX. melléklet)	+1%
	(7) Korrigált ESZA+ részesedés = (2)+(4)+(6)	42,5%
	(8) A tagállam kiinduló ESZA+ összege = (7)×(1)	6375 millió euró
C. Az ESZA+-források rendelkezésre állásával kapcsolatos kiigazítás	(10) Az összes tagállam kiinduló ESZA+ összegének teljes összege	103 milliárd euró
	(11) A 2021–2027-es időszakra rendelkezésre álló ESZA+-források *	99,45 milliárd euró
	(12) Korrekciós tényező = (11)/(10)	96,6%
D. Végleges ESZA+-támogatás a 2021–2027-es időszakra = (8)×(12)		6155 millió euró

Forrás: Európai Számvevőszék.

* A 100 milliárd eurós teljes ESZA+-finanszírozásból az elosztás előtt levonják az ESZA+ keretében transznacionális együttműködésre fordított 0,2 milliárd eurót és a Bizottság által végrehajtott technikai segítségnyújtásra fordított 0,35 milliárd eurót.

Végleges juttatások

34 A **8. táblázat** a 2014–2020-as időszakban alkalmazott, régiótípusonkénti elosztási módszertan és a 2021–2027-es időszakra szóló javaslat eredményét hasonlítja össze. A Kohéziós Alap csökkentése ellenére a 2021–2027-es javaslatban a kevésbé fejlett régióknak a kohéziós politika keretében biztosított forrásokból előirányzott relatív juttatás összességében nem változik, és a rendelkezésre álló finanszírozás háromnegyedét teszi ki (**20. bekezdés**).

8. táblázat. Elosztás régiótípusonként

Alap/régiótípus	2014–2020	2021–2027
Kohéziós Alap	22%	13%
ERFA/ESZA+ – kevésbé fejlett régiók	53%	62%
ERFA/ESZA+ – átmeneti fejlett régiók	10%	14%
ERFA/ESZA+ – fejlettebb régiók	15%	11%
Összesen	100%	100%
<i>A KA + ERFA/ESZA+ alapokból a kevésbé fejlett régióknak előírt arány</i>	75%	75%

Forrás: "EU Budget for the future: Regional development and cohesion" (A jövő uniós költségvetése: regionális fejlesztés és kohézió) című bizottsági prezentáció.

35 A tagállamok 2021–2027-es, alaponkénti támogatásait a **9. táblázat** mutatja be (alább).

9. táblázat. A tagállamok 2021–2027-es időszakra javasolt támogatásai alaponként (millió euró, folyó árakon)

	ESZA+	ERFA	ETE	KA	ebből átcsoportosítás a CEF-be	Átcsoportosítások*	CPR-javaslat, XXII. melléklet
Belgium	1 177	1 158	405	0	0	15	2 754
Bulgária	2 588	5 643	143	1 654	401	54	10 082
Csehország	2 737	10 524	314	6 444	1 563	100	20 116
Dánia	181	213	249	0	0	3	646
Németország	6 205	10 346	1 029	0	0	101	17 681
Észtország	492	1 651	51	1 075	261	16	3 285
Írország	579	450	190	0	0	7	1 226
Görögország	5 900	11 528	120	4 034	978	116	21 697
Spanyolország	12 084	25 377	639	0	0	221	38 325
Franciaország	7 194	9 654	1 106	0	0	102	18 058
Horvátország	2 145	5 776	219	1 695	411	53	9 888
Olaszország	15 011	27 411	788	0	0	252	43 463
Ciprus	207	434	24	319	77	4	989
Lettország	736	2 573	55	1 424	345	24	4 812
Litvánia	1 029	3 127	88	2 085	506	31	6 359
Luxemburg	21	21	30	0	0	0	73
Magyarország	4 806	11 624	272	3 437	833	109	20 248
Málta	91	345	14	219	53	3	673
Hollandia	552	673	392	0	0	9	1 625
Ausztria	510	695	229	0	0	8	1 442
Lengyelország	14 297	45 300	595	12 144	2 945	392	72 724
Portugália	7 579	11 578	142	4 436	1 076	127	23 862
Románia	8 385	17 323	392	4 499	1 091	168	30 766
Szlovénia	793	1 673	80	901	218	18	3 464
Szlovákia	2 481	8 345	235	2 173	527	71	13 305
Finnország	725	944	129	0	0	10	1 809
Svédország	946	1 121	333	0	0	13	2 413
Technikai segítségnyújtás*	349	737	29	153			
Transznacionális együttműködés*	200						
Európai Városfejlesztési Kezdeményezés*		564					
Régióközi**			1 206				1 206
ÖSSZESEN	100 000	216 808	9 498	46 692	11 285	2 027	372 991

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság adatai alapján.

* Az átcsoportosítások a következők: technikai segítségnyújtás (az ERFA/ESZA+/KA/ETE támogatásának 0,35%-a), transznacionális együttműködés (az ESZA+ keretében) és az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés (az ERFA keretében). Ezek a Bizottság által kezelt források, amelyek nem közvetlenül állnak a tagállamok rendelkezésére. A tagállamonkénti átcsoportosítások indikatív előírányzatait mutatjuk be, hogy ezeket egyeztetni lehessen a Bizottság CPR-javaslatával.

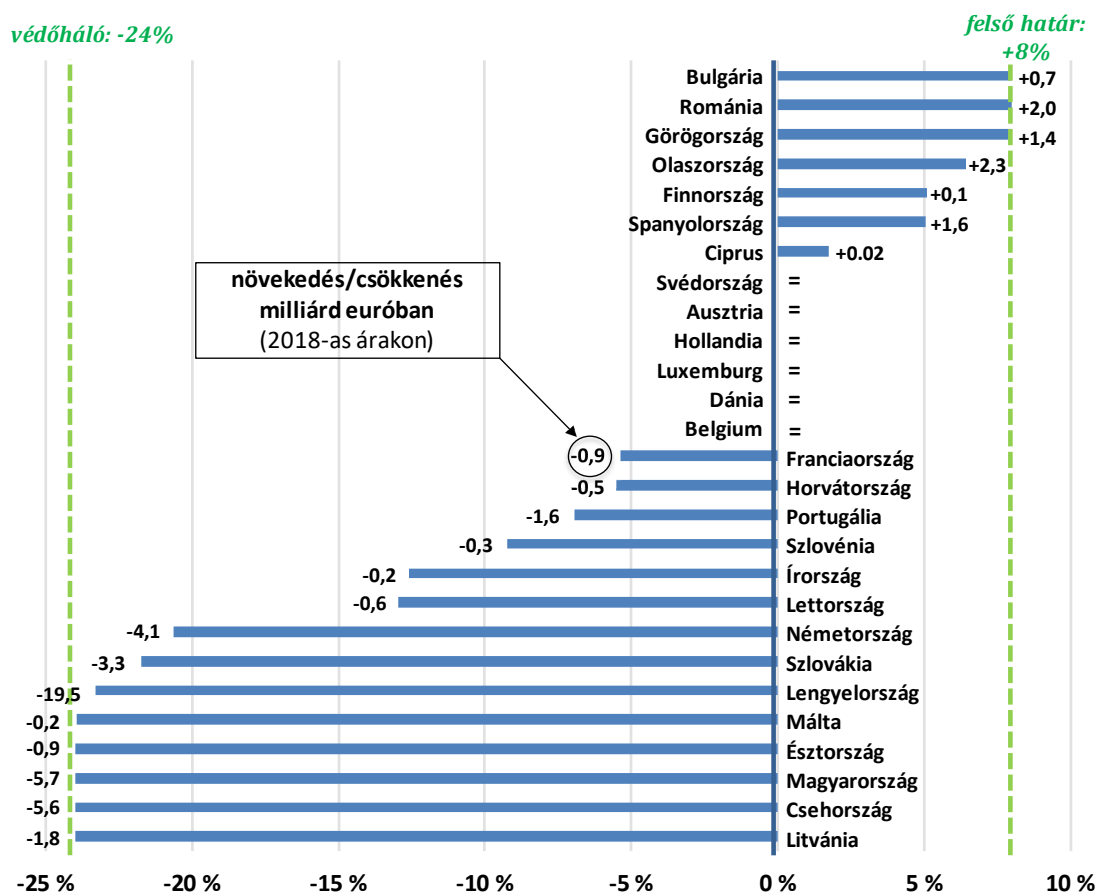
** Az ETE régióközi elemeit nem a tagállamok számára irányozzák elő.

Megjegyzés: a táblázat kerekítésből adódó eltéréseket tartalmaz.

36 A Bizottság első alkalommal szerepeltette a CPR-javaslatban az egyes tagállamoknak előírányzott, a fent leírt módszertan alapján adódó összegeket. A **3. ábra** (alább) a 2021–2027-es időszakra a tagállamok számára javasolt

előirányzatokat, valamint a 2014–2020-as időszakhoz képest mutatkozó relatív változásokat ismerteti, a 2018. májusi helyzetnek megfelelően.

3. ábra. A 2021–2027-es tagállami előirányzatok, a 2014–2020-as időkzakkal összevetve (2018-as árakon)

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság adatai alapján.

37 A 3. ábra azt mutatja, hogy jóllehet az elosztási folyamat nagyjából hasonló, és a felső határok és védőhálók célja a jelentős eltérések korlátozása, az egyes tagállamok előirányzatai közötti eltérések a 24%-os csökkenés és a 8%-os emelés között mozognak, átlagosan pedig 10%-os csökkenést tesznek ki. Az egyik jelentős tényező számos régió jóléti szintjének változása, amely státuszuk átsorolását eredményezi (lásd: a X. melléklet térképei). A fő változások a következők:

- Észtország és Litvánia, valamint Csehország, Lengyelország és Bulgária egyes régiói kevésbé fejlett régió helyett átmeneti régió státuszt kapnak;
- Görögországban és Spanyolországban jelentősen nő a kevésbé fejlett régió státusszal rendelkező régiók száma, és Olaszországban és Portugáliában is emelkedik az ilyen régiók száma, jóllehet kisebb mértékben;

- több olyan ország van, amelynek egyes régióit a fejlett régiók kategóriájából az átmeneti régiók közé sorolják át: Finnország, Franciaország, Németország, Hollandia, Szlovénia, Ausztria, Belgium, Olaszország, Spanyolország, Görögország, Ciprus és Írország. Ez részben az átmeneti régiókra vonatkozó új küszöbvel magyarázható (lásd: [14. bekezdés](#)).

Záró megjegyzések és a következő lépések

38 A 2021–2027-es időszakra javasolt elosztási mechanizmus a korábbi időszakokban használt modellt követi. Jóllehet a folyamat egyes részeibe beépítették az éghajlatváltozást és a migrációt, ez csak kevés hatással jár: a legjelentősebb tényező továbbra is a viszonylagos gazdagság, és a források 75%-a az előző időszakokhoz hasonlóan a kevésbé fejlett régiókhoz áramlik. A Bizottság átláthatóbbá tette a folyamatot a korábbi időszakokhoz képest. A CPR-javaslatban teljes részletességgel közzétette az általa javasolt módszertant, az abból adódó juttatásokkal együtt. A javaslat alapján az egyes tagállamok a 2014–2020-as időszakban a kohéziós politika keretében számukra nyújtott források 76%-a és 108%-a közötti forrásokat kapnának.

39 A folyamat utolsó szakaszára a bizottsági javaslatban meghatározott módszertan keretén kívül kerül sor, az uniós intézmények és a tagállamok közötti politikai tárgyalások során (**6. bekezdés**). E tárgyalásokon többek között olyan kérdésekkel foglalkozhatnak, hogy frissítsék-e a számításokat, hogy azok a rendelkezésre álló új adatokat tükrözzék. A korábbi, a 2007–2013-as és a 2014–2020-as időszakra vonatkozó támogatások a programidőszak megkezdődése előtt két évvel rendelkezésre álló adatokon alapultak. A korábbi időszakokban a politikai tárgyalások eredményeképpen bizonyos tagállamok és régiók további támogatásokhoz juthattak¹⁹.

40 A Bizottság eredeti célja a csomag 2018. májusi előterjesztésekor az volt, hogy még a 2019. májusi európai parlamenti választások előtt megállapodás szülessen a TPK-ról. 2019 februárjában a módosított menetrend úgy szól – összhangban az Európai Tanács következtetéseivel –, hogy 2019 őszén kell kompromisszumnak születnie a TPK-ról, és röviddel ezt követően kell lezárulniuk a közös rendelkezésekről szóló rendeletről folytatott tárgyalásoknak.

¹⁹ A közös rendelkezésekről szóló 1303/2013/EU rendelet VII. mellékletének 14–20. pontja.

Mellékletek

I. melléklet — Az elosztási kritériumok alakulása az utolsó három programidőszak során

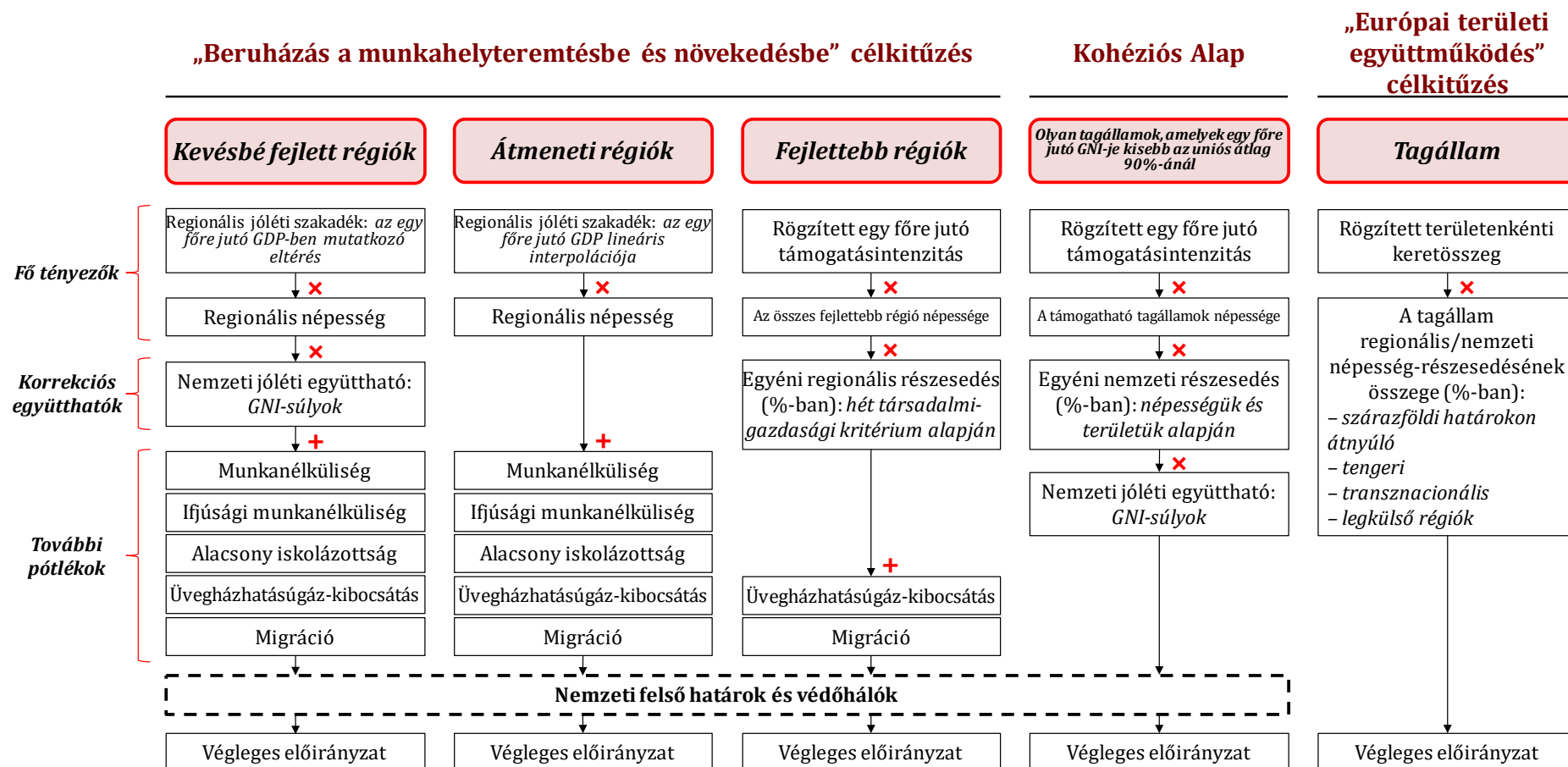
Kritériumok	2007–2013
	1083/2006/EK rendelet, II. melléklet
	<i>Konvergencia-célkitűzés</i>
Egy régióra eső egyéni támogatás	regionális népesség × jóléti szakadék (a régió egy főre jutó GDP-je - uniós átlag)
A nemzeti jóléttel tükröző együttható	
<i>egy főre jutó GNI < az uniós átlag 82%-a</i>	4,25%
<i>82% < egy főre jutó GNI < az uniós átlag 99%-a</i>	3,36%
<i>egy főre jutó GNI > az uniós átlag 99%-a</i>	2,67%
További pótlékok	
<i>Munkanélküliség (legalább 15 évesek)</i>	évi 700 euró x a munkanélkülieknek az összes konvergenciaregiónál az átlagos munkanélküliségén felüli száma
<i>Ifjúsági munkanélküliség (15–25 évesek)</i>	
<i>Alacsony iskolázottság (25–64 évesek)</i>	
<i>Üvegházhatásúgáz-kibocsátás</i>	
<i>Migráció</i>	
	<i>Átmeneti támogatás</i>
Elméleti támogatásintenzitás	
<i>legalább</i>	
<i>legfeljebb</i>	
Tényleges támogatásintenzitás	2007-ben a régió 2006-os egy főre eső egyéni támogatása mértékének 75%-a/80%-a, amely azt követően lineárisan csökken, amíg 2011-ben/2013-ban el nem éri a „regionális versenyképesség és foglalkoztatottság” célkitűzéshez szükséges egy
További pótlékok	
<i>Munkanélküliség (legalább 15 évesek)</i>	évi 600 euró x a munkanélkülieknek az összes konvergenciaregiónál az átlagos munkanélküliségén felüli száma
<i>Ifjúsági munkanélküliség (15–25 évesek)</i>	
<i>Alacsony iskolázottság (25–64 évesek)</i>	
<i>Üvegházhatásúgáz-kibocsátás</i>	
<i>Migráció</i>	

2014–2020	2021–2027
CPR (1303/2013/EU rendelet), VII. melléklet	CPR-javaslat, XXII. melléklet
<i>Kevésbé fejlett régiók</i>	<i>Kevésbé fejlett régiók</i>
regionális népesség × jóléti szakadék (a régió egy főre jutó GDP-je - uniós átlag)	regionális népesség × jóléti szakadék (a régió egy főre jutó GDP-je - uniós átlag)
3,15%	2,80%
2,70%	1,30%
1,65%	0,90%
évi 1300 euró x a munkanélkülieknek az összes kevésbé fejlett régió átlagos munkanélküliségén felüli száma	évi 500 euró x a munkanélkülieknek az összes kevésbé fejlett régió átlagos munkanélküliségén felüli száma
	évi 500 euró x a fiatal munkanélkülieknek az összes kevésbé fejlett régió átlagos ifjúsági munkanélküliségén felüli száma
	évi 250 euró x az összes kevésbé fejlett régió átlagos alacsony iskolázottsági szintjén felül jelentkező létszám
	évi 1 euró minden CO ₂ -egyenérték tonnánként, amellyel 2016-ban túllépik a 2030-as nemzeti célértéket
	fejenként évi 400 euró a tagállami nem uniós nettó migráció után, a 2013–2016-os éves átlag alapján
<i>Átmeneti régiók</i>	<i>Átmeneti régiók</i>
egy tagállam fejlettebb régióinak az egy főre jutó átlagos éves támogatásintenzitása. Ha nincs a tagállamban fejlettebb régió, úgy a fejlettebb régiók uniós átlagát kell alapul venni (19,8 euró)	az Unió összes fejlettebb régiójának az egy főre jutó átlagos éves támogatásintenzitása (18 euró)
egy az uniós átlag 75%-ának megfelelő egy főre jutó GDP-vel rendelkező fiktív régió összegének 40%-a a régió relatív, az uniós átlaghoz viszonyított egy főre jutó GDP-jének a lineáris interpolációja	egy az uniós átlag 75%-ának megfelelő egy főre jutó GDP-vel rendelkező fiktív régió összegének 60%-a a régió relatív, az uniós átlaghoz viszonyított egy főre jutó GDP-jének a lineáris interpolációja
évi 1300 euró x a munkanélkülieknek az összes kevésbé fejlett régió átlagos munkanélküliségén felüli száma	évi 500 euró x a munkanélkülieknek az összes kevésbé fejlett régió átlagos munkanélküliségén felüli száma
	évi 500 euró x a fiatal munkanélkülieknek az összes kevésbé fejlett régió átlagos ifjúsági munkanélküliségén felüli száma
	évi 250 euró x az összes kevésbé fejlett régió átlagos alacsony iskolázottsági szintjén felül jelentkező létszám
	évi 1 euró minden CO ₂ -egyenérték tonnánként, amellyel 2016-ban túllépik a 2030-as nemzeti célértéket
	fejenként évi 400 euró a tagállami nem uniós nettó migráció után, a 2013–2016-os éves átlag alapján

Kritériumok	2007–2013
	1083/2006/EK rendelet, II. melléklet
	<i>Regionális versenyképesség és foglalkoztatás célkitűzés</i>
<i>Teljes kiinduló elméleti pénzügyi keret</i>	
A régiók részesedése a kritériumoknak megfelelően	
<i>Népesség</i>	teljes népesség (50%)
<i>Munkanélküliség</i>	a munkanélküliek száma az olyan NUTS 3. szintű régiókban, ahol a munkanélküliségi ráta magasabb a csoport átlagánál
<i>Foglalkoztatás</i>	a 70%-os foglalkoztatási ráta eléréséhez szükséges munkahelyek száma (15%)
<i>Felsőoktatás</i>	az alacsony iskolázottságú foglalkoztatottak száma (10%)
<i>Alacsony népsűrűség</i>	alacsony népsűrűség (5%)
<i>Korai iskolaelhagyás</i>	
<i>GDP</i>	
A részesedések regionális jólétet tükröző kiigazítása	a régió teljes részesedését +5%/-5%-kal kell növelni vagy csökkenteni aszerint, hogy egy főre jutó GDP-je a csoport egy főre jutó átlagos GDP-jénél alacsonyabb vagy magasabb
További pótlékok	
<i>Üvegházhatásúgáz-kibocsátás</i>	
<i>Migráció</i>	

2014–2020	2021–2027
CPR (1303/2013/EU rendelet), VII. melléklet	CPR-javaslat, XXII. melléklet
<i>Fejlettebb régiók</i>	<i>Fejlettebb régiók</i>
teljes támogatható népesség × fejenként és évenként 19,8 euró támogatási intenzitás	teljes támogatható népesség × fejenként és évenként 18 euró támogatási intenzitás
regionális össznépesség (25%)	regionális össznépesség (20%)
a munkanélküliek száma az olyan NUTS 2. szintű régiókban, ahol a munkanélküliségi ráta magasabb az összes fejlettebb régió átlagánál (20%)	a munkanélküliek száma az olyan NUTS 2. szintű régiókban, ahol a munkanélküliségi ráta magasabb az összes fejlettebb régió átlagánál (20%)
(a 20–64 éves korosztályban) hány fővel kell növelni a foglalkoztatottak számát az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiában meghatározott 75%-os regionális foglalkoztatottsági arány eléréséhez (20%)	a foglalkoztatás azon aránya, amelyet hozzá kell adni az összes fejlettebb régió átlagos foglalkoztatási rátájának (a 20–64 éves korosztályban) eléréséhez (20%)
a 30–34 éves korosztályban hány fővel kell növelni a felsőfokú végzettséggel rendelkezők számát az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiában meghatározott 40%-os cél eléréséhez (12,5%)	a 30–34 éves korosztályba tartozó, felsőfokú végzettséggel rendelkezők azon száma, amelyet hozzá kell adni az összes fejlettebb régióban felsőfokú végzettséggel rendelkezők (a 30–34 éves korosztályban) átlagos arányának eléréséhez (20%)
g) 12,5 fő/km ² -nél alacsonyabb népsűrűségű NUTS 3. szintű régiók lakossága (2,5%)	g) 12,5 fő/km ² -nél alacsonyabb népsűrűségű NUTS 3. szintű régiók lakossága (2,5%)
a 18–24 éves korosztályban hány fővel kell csökkenteni a korai iskolaelhagyók számát az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiában meghatározott 10%-os	a korai iskolaelhagyók azon száma (a 18–24 éves korosztályban), amelyet le kell vonni az összes fejlettebb régió korai iskolaelhagyói (a 18–24 éves korosztályban) átlagos arányának eléréséhez (15%)
a régió egy főre jutó tényleges GDP-je (vásárlóerő- paritáson mérve) és az elméleti regionális GDP (ha a régió a leggazdagabb NUTS 2. szintű régió egy főre jutó GDP-jével rendelkezne) közötti különbség (7,5%)	a régió egy főre jutó tényleges GDP-je (vásárlóerő- paritáson mérve) és az elméleti regionális GDP (ha a régió a leggazdagabb NUTS 2. szintű régió egy főre jutó GDP-jével rendelkezne) közötti különbség (7,5%)
	évi 1 euró minden CO ₂ -egyenérték tonnánként, amellyel 2016-ban túllépik a 2030-as nemzeti célértéket
	fejenként évi 400 euró a tagállami nem uniós nettó migráció után, a 2013–2016-os éves átlag alapján

II. melléklet — A kohéziós politika keretében biztosított források tagállamoknak történő eredeti kiutalásának a kerete

Forrás: Európai Számvevőszék, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó bizottsági CPR-javaslat XXII. melléklete alapján.

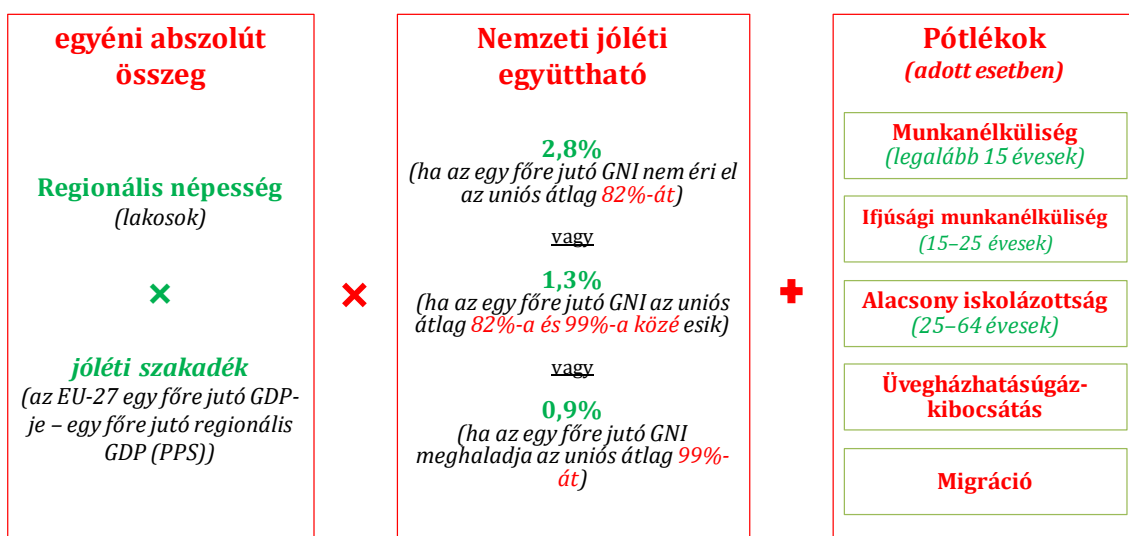
III. melléklet — Az elosztás módja a kevésbé fejlett régiók esetében a 2021–2027-es időszakban

IIIa. melléklet. Általános elosztási képlet a kevésbé fejlett régiók esetében

Az elosztás módja a kevésbé fejlett régiók esetében

X régió előirányzata

=

Forrás: Európai Számvevőszék, a bizottsági CPR-javaslat XXII. mellékletének 1.a)–g) pontja alapján.

IIIb. melléklet. Az egyes kevésbé fejlett régiók támogatási szintjének meghatározására szolgáló, nemzeti jólétet tükröző együtthatók

Egy főre jutó GNI	Alkalmazandó együttható 2014–2020	Javasolt együttható 2021–2027	A kevésbé fejlett régiók esetében a 2021–2027-es időszakban alkalmazandó
Az uniós átlag 82%-a alatt	3,15%	2,8%	BG, EE, LV, LT, HU, PL, PT, RO, SK, SI, HR, EL
Az uniós átlag 82 és 99%-a között	2,7%	1,3%	CZ, ES, IT
Az uniós átlag 99%-a felett	1,65%	0,9%	FR

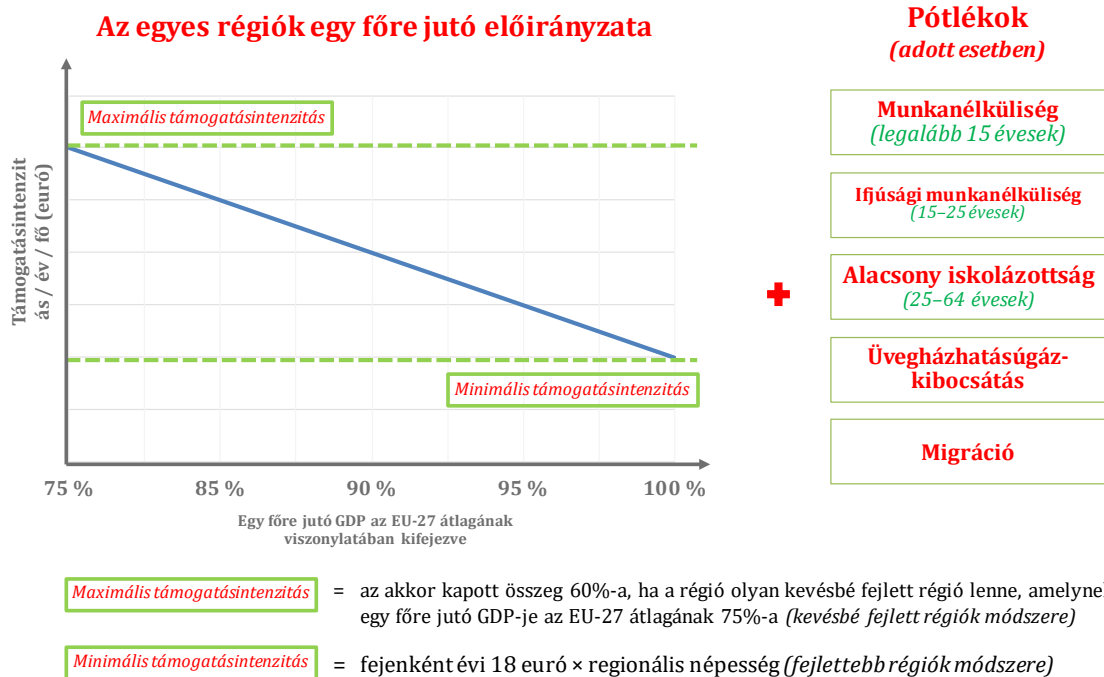
Forrás: Európai Számvevőszék, a bizottsági CPR-javaslat XXII. mellékletének 1.b) pontja, az 1303/2013/EU rendelet VII. melléklete és a 2021–2027-es időszakra vonatkozó TPK-ra és kohéziós politikára irányuló javaslatok előzetes értékelése (Európai Politikai Kutatóközpont, 2018. június) alapján.

IIIc. melléklet. A kevésbé fejlett és az átmeneti régiók esetében alkalmazandó pótlékok felsorolása

<p><i>Munkanélküliség</i> (legalább 15 évesek)</p>	<p>Évi 500 euró összegű pótlék a munkanélküli személyek azon száma után, amennyivel az adott régió munkanélküli lakosainak száma meghaladja azt a számot, ahány fő az összes kevésbé fejlett régió átlagos munkanélküliségi rátájának az adott régióra történő alkalmazása esetén az adott régióban munkanélküli lenne.</p>
<p><i>Ifjúsági munkanélküliség</i> (15–24 évesek)</p>	<p>Évi 500 euró összegű pótlék a fiatal munkanélküli személyek azon száma után, amennyivel az adott régió fiatal munkanélküli lakosainak száma meghaladja azt a számot, ahány fiatal az összes kevésbé fejlett régió átlagos ifjúsági munkanélküliségi rátájának az adott régióra történő alkalmazása esetén az adott régióban munkanélküli lenne.</p>
<p><i>Alacsony iskolázottság</i> (25–64 évesek)</p>	<p>évi 250 euró összegű pótlék a személyek azon száma után, amennyit le kellene vonni az összes kevésbé fejlett régióra vonatkozó átlag alacsony iskolázottsági ráta (általánosnál alacsonyabb, általános és alsó középfokú) szintjének eléréséhez.</p>
<p><i>Üvegházhatásúgáz-kibocsátás</i></p>	<p>évi 1 euró pótlék minden CO₂-egyenérték tonna után, amellyel a tagállam meghaladja az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó, 2030-ig megvalósítandó nemzeti célértéket a 2016-ban a kibocsátáskereskedelmi rendszeren kívül, és e pótlékot a tagállam népességében az egyes régiók által képviselt arány alapján osztják el a régiók között. Az e kritérium bevezetéséből legnagyobb haszonra szert tevő tagállam Németország, Olaszország, Franciaország és Svédország.</p>
<p><i>Migráció</i></p>	<p>személyenként évi 400 euró összegű pótlék, a 2013–2016-os időszakban a tagállamba az Unió kívülről érkező nettó migráció után, ha ez pozitív, és a pótlékot a tagállam népességében az egyes régiók által képviselt arány alapján osztják el a régiók között. Az e kritérium bevezetéséből legnagyobb haszonra szert tevő tagállam Németország, Franciaország, Olaszország és Lengyelország.</p>

IV. melléklet — Az elosztás módja az átmeneti régiók esetében a 2021–2027-es időszakban

Az elosztás módja az átmeneti régiók esetében (ERDF, ESZA+)

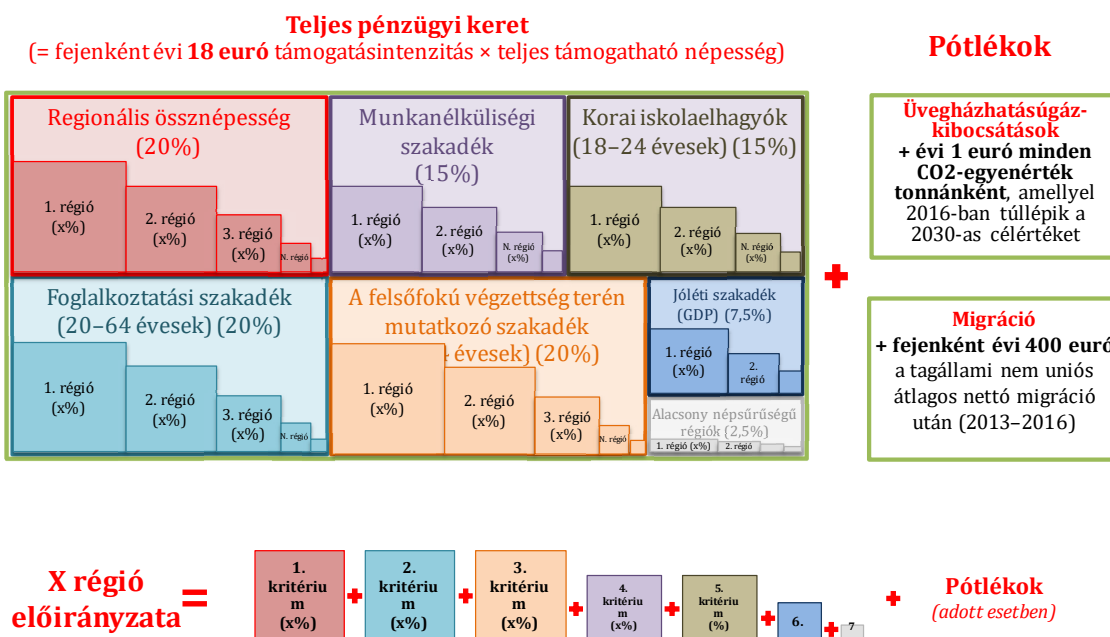

Forrás: Európai Számvevőszék, a bizottsági CPR-javaslat XXII. mellékletének 2.a)–g) pontja alapján.

V. melléklet — Az elosztás módja a fejlettebb régiók esetében a 2021–2027-es időszakban

Va. melléklet. Általános elosztási képlet a fejlettebb régiók esetében (ERFA/ESZA+)

Az elosztás módja a fejlettebb régiók esetében a (ERDF, ESZA+)

Forrás: Európai Számvevőszék, a bizottsági CPR-javaslat XXII. mellékletének 4–6. pontja alapján.

Vb. melléklet. A fejlettebb régiók támogatása esetében figyelembe vett regionális kritériumok

A 2021–2027-es időszakra vonatkozó kritériumok és célok [a 2014–2020-as időszakra vonatkozó célok, ha eltérőek]	Súlyozás (%-ban)	
	2014–2020	2021–2027
1. Regionális össznépszerűség	25%	20%
2. A munkanélküliek száma az olyan NUTS 2. szintű régiókban, ahol a munkanélküliségi ráta magasabb az összes fejlettebb régió átlagánál	20%	15%
3. Azon további foglalkoztatott személyek száma, amelyre szükség van az összes fejlettebb régió átlagos foglalkoztatási rátájának (20–64 éves korosztály) eléréséhez [75%, az Európa 2020 célértéke]	20%	
4. A 30–34 éves korosztályba tartozó, felsőfokú végzettséggel rendelkezők azon száma, amelyet hozzá kell adni az összes fejlettebb régióban felsőfokú végzettséggel rendelkezők (a 30–34 éves korosztályban) átlagos arányának eléréséhez [40%, az Európai 2020 célértéke]	12,5%	20%
5. A korai iskolaelhagyók azon száma (a 18–24 éves korosztályban), amelyet le kell vonni az összes fejlettebb régió átlagos arányának eléréséhez [10%, az Európai 2020 célértéke]	12,5%	15%
6. A régió egy főre jutó GDP-je és azon elméleti regionális GDP (ha a régió a leggazdagabb NUTS 2. szintű régió egy főre jutó GDP-jével rendelkezne) közötti különbség.	7,5%	
7. A 12,5 fő/km ² -nél alacsonyabb népsűrűségű NUTS 3. szintű régiók lakossága	2,5%	

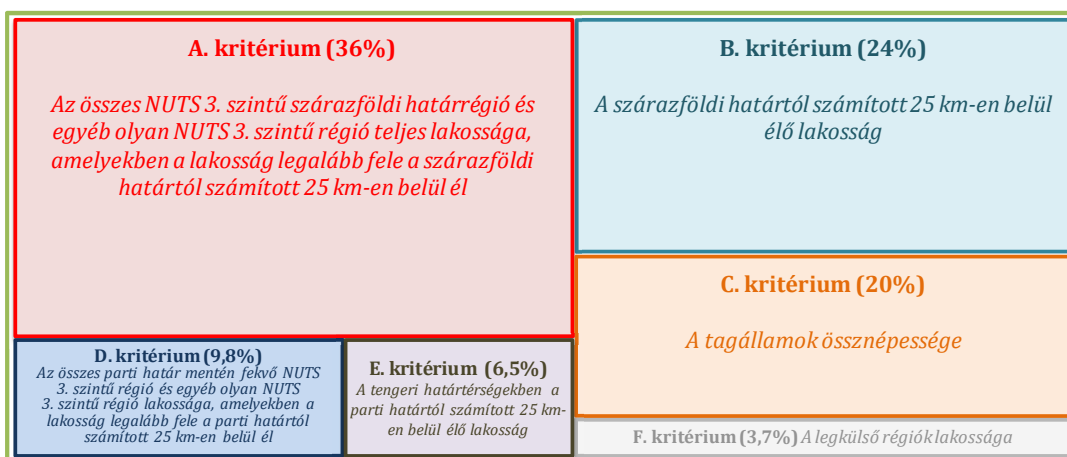
Forrás: u.o., a XXII. melléklet 4.a)–g) pontja és az 1303/2013/EU rendelet VII. mellékletének 4.a)–g) pontja.

VI. melléklet — Az „európai területi együttműködés” célkitűzésre vonatkozó elosztási módszer a 2021–2027-es időszakban

Vla. melléklet. Az ETE-re vonatkozó általános elosztási képlet

Az európai területi együttműködés (ETE) célkitűzésre vonatkozó elosztási módszer

Teljes pénzügyi keret

$$\text{Tagállamonkénti előirányzat} = \left(\begin{array}{c} \text{Határokon} \\ \text{átnyúló terület} \end{array} \begin{array}{c} \text{Az} \\ \text{A. kritérium} \\ \text{részese} \\ \text{(x\%)} \end{array} + \begin{array}{c} \text{A} \\ \text{B. kritérium} \\ \text{részese} \\ \text{(x\%)} \end{array} + \begin{array}{c} \text{Transznacionális} \\ \text{terület*} \end{array} \begin{array}{c} \text{A} \\ \text{C. kritérium} \\ \text{részese} \\ \text{(x\%)} \end{array} + \begin{array}{c} \text{Tengeri} \\ \text{tevékenységi} \\ \text{terület*} \end{array} \begin{array}{c} \text{A} \\ \text{D. kritérium} \\ \text{részese} \end{array} + \begin{array}{c} \text{Legkülső} \\ \text{régiók} \\ \text{tevékenységi} \\ \text{terület} \end{array} \begin{array}{c} \text{Az} \\ \text{E. kritérium} \\ \text{részese} \end{array} + \begin{array}{c} \text{Az F.} \\ \text{kritérium} \end{array} \right) \times \text{Teljes pénzügyi keret}$$

Forrás: Európai Számvevőszék, a bizottsági CPR-javaslat XXII. mellékletének 8. pontja alapján.

Vlb. melléklet. Az ETE tevékenységi területeknek megfelelő elosztási kritériumai

ETE tevékenységi terület	Összes rendelkezésre álló forrás	Elosztási kulcs
Szárazföldi határokon átnyúló	5,0 milliárd euró (60% × 8,3 milliárd euró)	60%: A NUTS 3. szintű régiók teljes népességében való részesedés (lásd: A. kritérium, fent) 40%: A határtól 25 km-en belül élők teljes népességében belüli aránya
Tengeri*	1,35 milliárd euró (16,3% × 8,3 milliárd euró)	60%: A NUTS 3. szintű régiók teljes népességében való részesedés

		40%: A partvonalától 25 km-en belül élők teljes népességen belüli aránya
Transznacionális*	1,65 milliárd euró (20% × 8,3 milliárd euró)	A tagállam népességének az Unió népességén belüli aránya
Legkülső régiók	0,3 milliárd euró (3,7% × 8,3 milliárd euró)	A tagállam népességének az Unió legkülső régiókban élő lakosságán belüli aránya

Forrás: Európai Számvevőszék, a CPR-javaslat XXII. melléklete és a “Methodology for determining financial allocations by Member State” (A tagállamonkénti pénzügyi támogatások meghatározásának módszertana) című bizottsági prezentáció alapján.

* Az európai területi együttműködésről szóló rendeletre irányuló javaslatban (COM(2018) 374 final) a transznacionális és a tengeri együttműködés egy elem, 3 milliárd euró összegű költségvetéssel. A felbontás (1,35 milliárd euró és 1,65 milliárd euró) csak a tagállamok közötti elosztás célját szolgálja.

VII. melléklet — A Kohéziós Alap elosztási módszere a 2021–2027-es időszakban

A Kohéziós Alap (KA) elosztási módszere átskálázással

Támogatható tagállamok

(= amelyek egy főre jutó GDP-je (PPS) **kisebb az EU-27 átlagának 90%-ánál**)

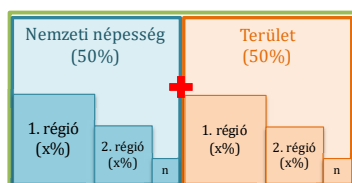

Teljes KA pénzügyi keret

(= fejenként évi **62,9 euró** támogatásintenzitás \times a támogatható tagállam össznépessége)

Nemzeti részesedés a KA-kereten belül

Elosztási kulcs

Nemzeti jóléti kiigazítás
 (= egy főre jutó nemzeti GNI az összes támogatható tagállam átlagos egy főre jutó GNI-jéhez viszonyítva)

Átskálázási együttható
 (célja, hogy az összes tagállami részesedés együtt 100%-ot adjon ki)

Végleges előirányzat

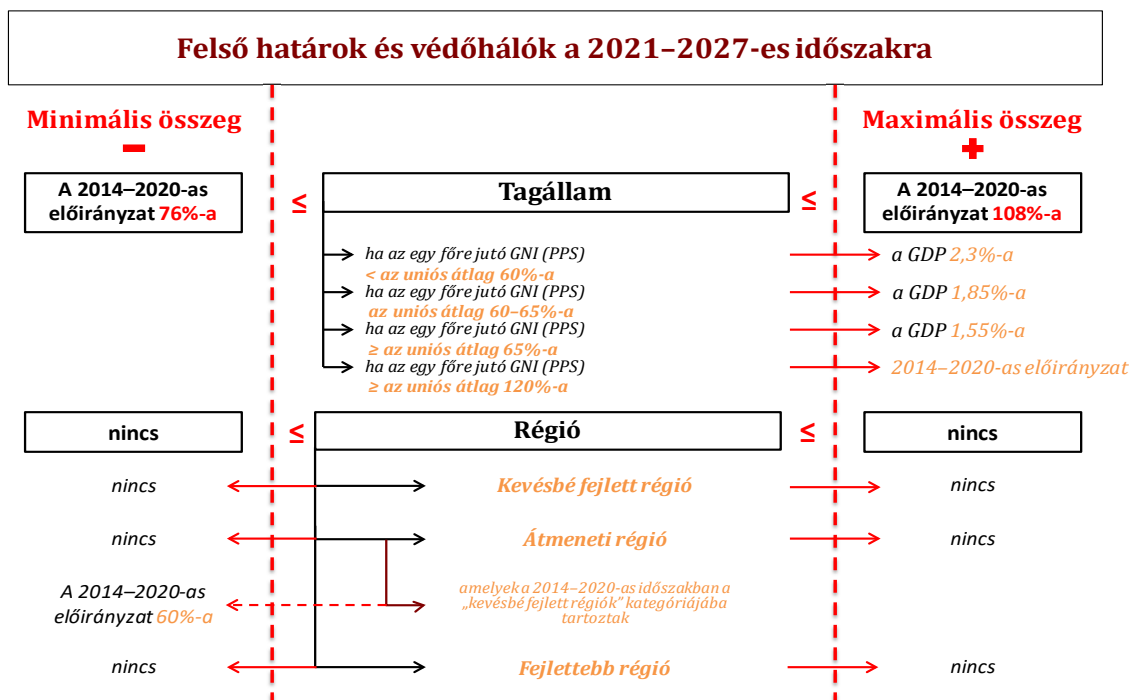
Átskálázott részesedés \times **Teljes KA-keret**

Azonban a Kohéziós Alapból való részesedés az egyes támogatható tagállamokban nem haladhatja meg a teljes előirányzat 1/3-át (minusz az ETE célkitűzéshez kapcsolódó előirányzat)

Forrás: Európai Számvevőszék, a bizottsági CPR-javaslat XXII. mellékletének 7. pontja alapján.

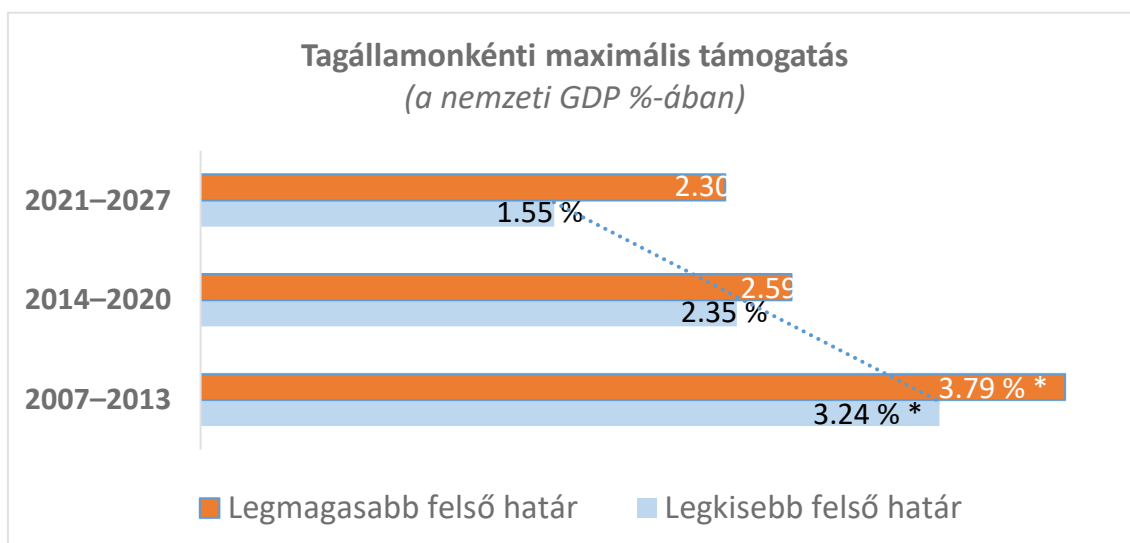
VIII. melléklet — Felső határok és védőhálók

VIIIa. melléklet. Felső határok és védőhálók a 2021–2027-es időszakra

Forrás: Európai Számvevőszék, a bizottsági CPR-javaslat XXII. mellékletének 10–13. pontja alapján.

VIIIb. melléklet. A GDP-vel összefüggő felső határok alakulása az utolsó három programidőszakban

Forrás: az 1083/2006/EK rendelet II. melléklete, az 1303/2013/EU rendelet VII. melléklete és a 2021–2027-es időszakra vonatkozó CPR-javaslat XXII. melléklete alapján.

* A 2007–2013-as időszakra ezek a felső határok tartalmazzák az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és az Európai Halászati Alap által az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz és az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz határokon átnyúló alkotóelemének finanszírozásához nyújtott hozzájárulást is.

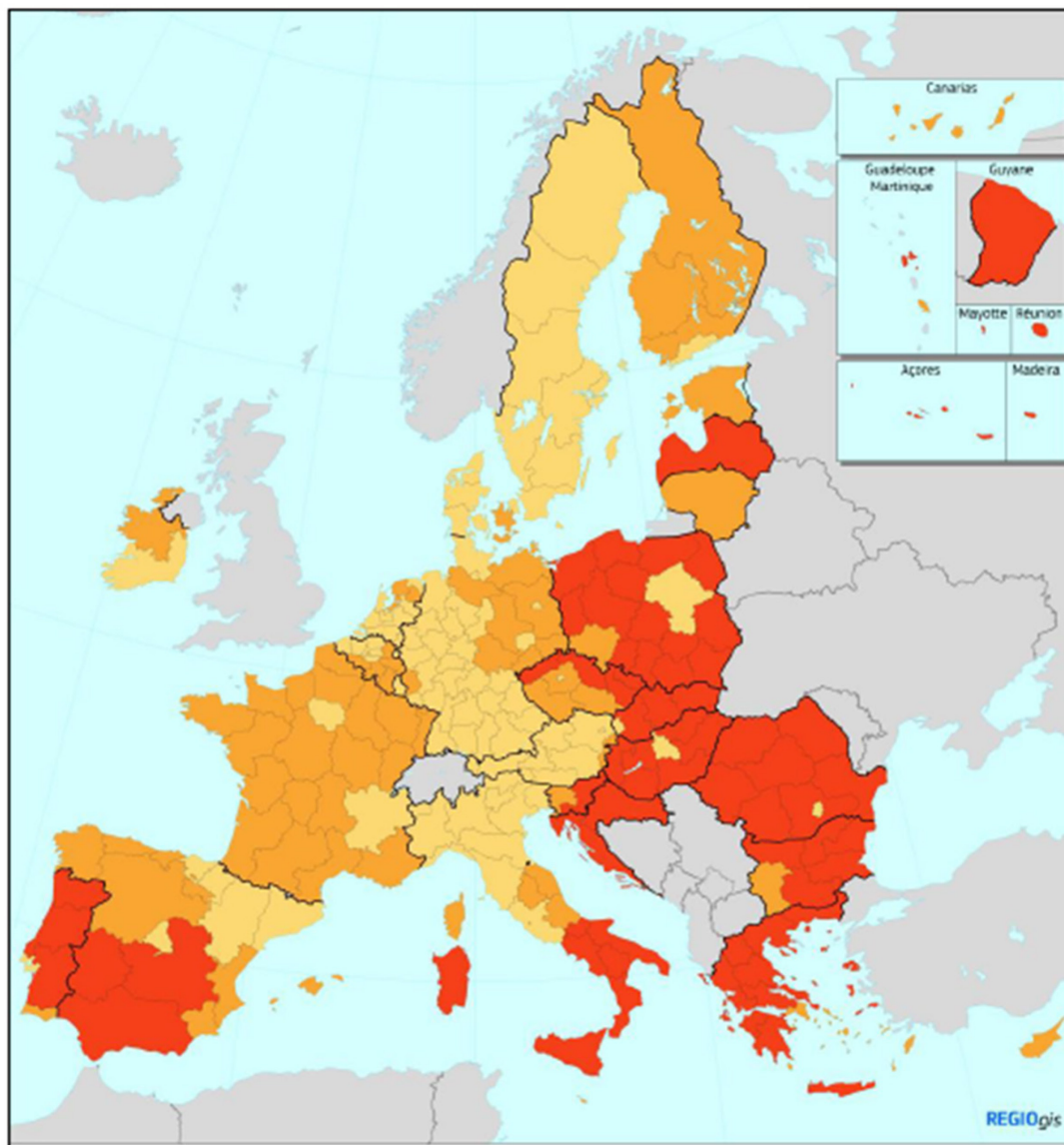
IX. melléklet — Az ESZA+-támogatások kiigazításának kritériumai

Kritérium	Küszöb	Korrektció
NEET-arány (2015–2017) nemzeti szinten	16,4% felett	+1,5%
	16,4% és 11,6% (uniós átlag) között	+1,0%
	11,6% és 6,9% között	+0,5%
AROPE-arány (2014–2016) nemzeti szinten	30,3% felett	+1,5%
	30,3% és 23,9% (uniós átlag) között	+1,0%
	23,9% és 17,6% között	+0,5%

Forrás: Európai Számvevőszék, az ESZA+ javasolt elosztási módszertana alapján.

X. melléklet — A régiók besorolása az ERFA/ESZA+ számára

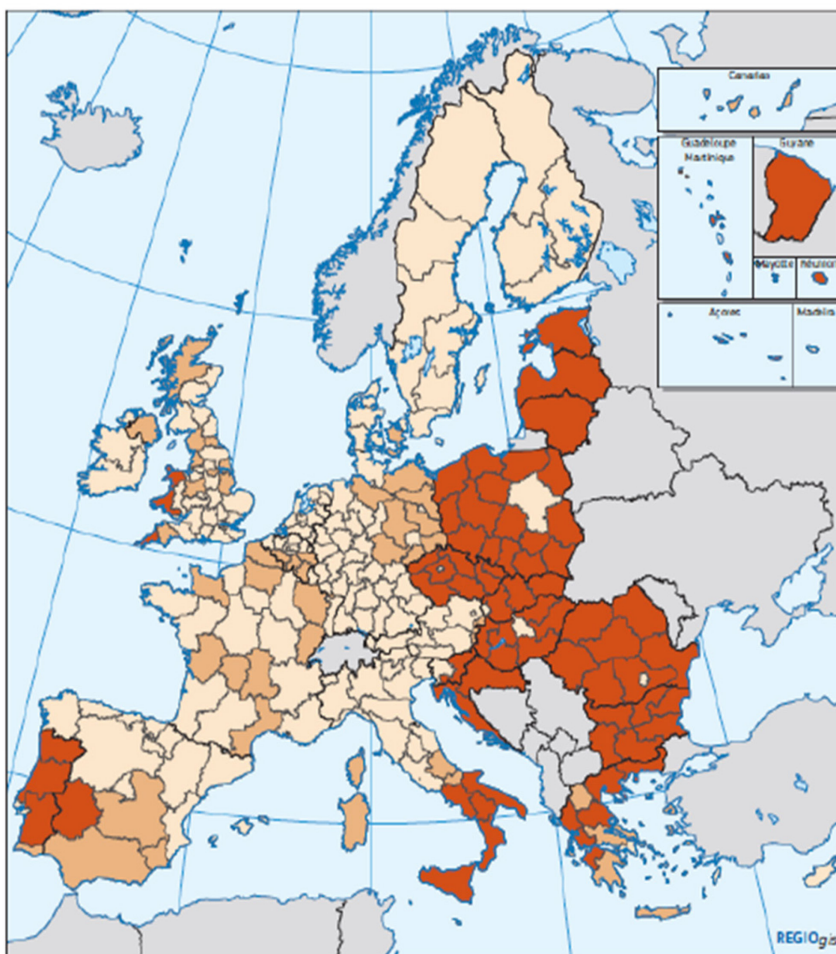
Xa. melléklet. A régiók besorolása a 2021–2027-es időszakban

Egy főre jutó GDP (PPS) NUTS 2. szintű régióként, a 2014–2016-os időszak átlaga
Index, EU-27: 100

- < 75% (kevésbé fejlett régiók)
- 75% - 100% (átmeneti régiók)
- >= 100% (fejlettebb régiók)

Xb. melléklet. A régiók besorolása a 2014–2020-as időszakban

Egy főre jutó GDP (PPS), 2007–2009-es átlag; EU-27 = 100

Kategória

- Kevésbé fejlett régiók
- Átmeneti régiók
- Fejlettebb régiók

Megjegyzés: Mayotte kevésbé fejlett régióként lesz támogatható
 Forrás: DGREGIO.

A Számvevőszék gyorsvizsgálatairól

A gyorsvizsgálatok nem járnak új ellenőrzési munkával, illetve nem mutatnak be új ellenőrzési megállapításokat és ajánlásokat: egy-egy konkrét kérdésre összpontosítva állapítják meg és mutatják be a kapcsolódó tényeket, és célzott elemzést nyújtanak a kérdések mélyreható megértéséhez.

A számvevőszéki munkacsoport

Ezt a gyorsvizsgálatot a kohéziós, növekedési és társadalmi befogadási beruházások kiadási területeire szakosodott II. Kamara fogadta el. A gyorsvizsgálatért felelős tag Iliana Ivanova, e kamara elnöke. Munkájához Mihail Stefanov kabinetfőnök és James Verity attasé, Niels-Erik Brokopp ügyvezető, Mariya Zhekova feladatfelelős és Tristan Le Guen ellenőr nyújtott támogatást.

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Telefon: +352 4398-1

Megkeresés: eca.europa.eu/hu/Pages/ContactForm.aspx

Weboldal: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

© Európai Unió, 2019

Az olyan fényképek és más anyagok felhasználásához vagy reprodukálásához, amelyek szerzői jogainak nem az Európai Unió a tulajdonosa, közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.